

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

7^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΡΥΣΗ (Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.)

Ηράκλειο, Δευτέρα 11 Ιουλίου 2022

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή Δ. Ιεράπετρας Ν. Λασιθίου [Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.], η οποία συγκροτήθηκε με την αρ. πρωτ. 68814/1025/05-11-2021 [ΑΔΑ: 64ΡΧΟΡ1Θ-296] Απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αρ. πρωτ. 34060/399/8-6-2022 [ΑΔΑ: ΨΥΒΥΟΡ1Θ-82Φ] Απόφαση Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, συνήλθε στην 7^η τακτική (δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη) Συνεδρίαση, στο Ηράκλειο, στις 11 Ιουλίου 2022, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30 π.μ., σε συνέχεια της με αρ. πρωτ. οικ. 147/28-6-2022 Πρόσκλησης του Συντονιστή της, κ. Καλούστ Παραγκαμιάν, Διευθυντή του Ινστιτούτου Σηπλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας.

Στην 7^η συνεδρίαση της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. παρέστησαν ο Συντονιστής και τα Τακτικά μέλη της, ως ακολούθως:

1.	κ. Καλούστ Παραγκαμιάν	Βιολόγος, Δ/ντής Ινστιτούτου Σηπλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας	Συντονιστής
2.	κα Μαρία Κοζυράκη	Συντονίστρια Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης	Τακτικό Μέλος
3.	κ. Ιωάννης Γουλιδάκης	Περιφερειακός Σύμβουλος [Περιφέρεια Κρήτης/ΠΕ Λασιθίου]	Τακτικό Μέλος
4.	κα Σκυβάλου-Ρουμелиωτάκη Μαρία	Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος και Καθαριότητας Δήμου Ιεράπετρας	Τακτικό Μέλος
5.	κ. Παύλος Δασκαλάκης	Εκπαιδευτικός, Εκπρόσωπος Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ»	Τακτικό Μέλος
6.	κ. Μιχάλης Προμπονάς	Υπεύθυνος Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης	Τακτικό Μέλος
7.	κ. Εμμανουήλ Μιχελαράκης	Πρόεδρος Σωματίου Καταστηματαρχών Καφεστίασης Ιεράπετρας	Τακτικό Μέλος

Αποδέχτηκαν την Πρόσκληση του Συντονιστή της Επιτροπής οι: α) κα **Ελισάβετ Μαργιούλα**, Αναπληρώτρια Δ/ντρια Ανάπτυξης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, β) κα **Ελένη Ψόχιου**, Προϊσταμένη Τμήματος Αλιείας Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, γ) κ. **Ευριπίδης Κουκιαδάκης**, νομικός και δ) κ. **Εμμανουήλ Κουδουμάς**, Προϊστάμενος Δ/σης Δασών Λασιθίου, η συμμετοχή των οποίων ωστόσο δεν κατέστη εφικτή για σοβαρούς προσωπικούς λόγους.

Στη συνεδρίαση είχε προσκληθεί και ο κ. **Γιώργος Ασπραδάκης**, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Ιεράπετρας και Πρόεδρος του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Ιεράπετρας, ο οποίος αρνήθηκε τη συμμετοχή του τόσο δια ζώσης όσο και μέσω τηλεδιάσκεψης.

Τέλος, τα πρακτικά τηρήθηκαν από την υπάλληλο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, κα Αργυροπούλου Ευφροσύνη, ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, η οποία έχει οριστεί Γραμματέας της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, ακολούθησε η έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης ως εξής:

I. Εισαγωγικό Μέρος

1. Έγκριση πρακτικού 6^{ης} Συνεδρίασης / Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 7^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.
2. Εισήγηση από τον κ. Καλούστ Παραγκαμιάν, Συντονιστή της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ., Δ/ντή του Ινστιτούτου Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας.

II. Πρόοδος υλοποίησης προβλεπόμενων δράσεων για τη νήσο Χρυσή

III. Φύλαξη και προστασία

IV. Προετοιμασία εφαρμογής Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τον τύπο οικοτόπου προτεραιότητας 2250 *Θίνες των παραλίων με *Juniperus* spp. (ΦΕΚ 3663/Β' /9.8.2021)

V. Διάφορα θέματα

VI. Συζήτηση –Παρεμβάσεις μελών Επιτροπής

VII. Συμπεράσματα - Αποφάσεις

Κατόπιν της παρουσίασης των θεμάτων από τον Συντονιστή της Επιτροπής και της συζήτησης που ακολούθησε, η Επιτροπή Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.:

A) ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ:

Τα διαλαμβανόμενα του χρονικού διαστήματος μεταξύ της προηγούμενης και της τρέχουσας συνεδρίασης.

B) ΕΠΕΣΗΜΑΝΕ / ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕ

i) Το γεγονός της παρουσίας και συμμετοχής της κας Σκυβάλου-Ρουμелиωτάκη, Αντιδημάρχου Περιβάλλοντος και Καθαριότητας του Δήμου Ιεράπετρας, στη τρέχουσα συνεδρίαση (σε συνέχεια της απόφασης ορισμού της ως νέο τακτικό μέλος της Επιτροπής) καλωσορίστηκε από όλους αφού η ενεργή συμμετοχή και συνεργασία του Δήμου στο μεγάλο εγχείρημα της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης της

νήσου Χρυσή είναι ένα από τα προαπαιτούμενα καθώς οι περισσότερες από τις δράσεις που ως φορέας καλείται να υλοποιήσει είναι υψηλής προτεραιότητας.

ii) Την αναγκαιότητα επίσπευσης των διαδικασιών από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. που αφορούν στην συμβασιοποίηση με τους επιλεχθέντες αναδόχους:

α) των υπηρεσιών που αφορούν την αποκατάσταση του υποβαθμισμένου περιβάλλοντος του νησιού,

β) των νομικών υπηρεσιών που θα παρασχεθούν στο πλαίσιο της απαιτούμενης έρευνας και σύνταξης γνωμοδότησης για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των νησίδων Χρυσή και Μικρονήσι του Δ. Ιεράπετρας, ΠΕ Λασιθίου. Με σκοπό η Επιτροπή να έχει στα χέρια της ένα πόρισμα που θα αποτυπώνει την οριστική λύση – όποια και αν είναι αυτή – και θα αποτελέσει μεγάλη προσφορά στην τοπική κοινωνία καθώς αποτελεί ζήτημα «άλυτο» για πολλές δεκαετίες.

iii) Την αναγκαιότητα επαναπροκήρυξης από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. των δύο (2) θέσεων (επόπτες) που αφορούν στην ανάθεση υπηρεσιών επόπτευσης –επιτήρησης της νήσου Χρυσή του Δ. Ιεράπετρας της ΠΕ Λασιθίου, δεδομένου ότι η από 9-6-2022 [22PROC010725176 2022-06-10] Πρόσκληση υποβολής προσφορών του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. απέβη άκαρπη, ήτοι δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον.

iv) Την αναγκαιότητα επίσπευσης των διαδικασιών ανάθεσης των μέτρων του Σχεδίου Δράσης που έχει αναλάβει, βάσει ΦΕΚ, να υλοποιήσει η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης σε συνέχεια της από 8-6-2022 Προγραμματικής Σύμβασης με την Περιφέρεια Κρήτης (φορέας χρηματοδότησης), και αφορούν στις μελέτες του Σχεδίου Φύλαξης και Φέρουσας Ικανότητας επισκεπτών. Οι εν θέματι δράσεις θα ανατεθούν με διαδικασίες που θα διεξάγει η αρμόδια υπηρεσία της ΑΔΚ, ήτοι η Δ/νση Τεχνικού Ελέγχου, η οποία θα πρέπει άμεσα να προβεί στην έκδοση της σχετικής Πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

v) Την ανάγκη άμεσης υλοποίησης της δράσης της ΑΔΚ (σε συνέχεια της ΠΣ που έχει συναφθεί) που αφορά στην απομάκρυνση των φασιανών και των οικόσιτων ζώων που βρίσκονται στη νήσο Χρυσή. Συγκεκριμένα τα ως άνω αναφερόμενα είδη πρόκειται για εισαγόμενα και ξένα προς το οικοσύστημα της νήσου είδη τα οποία ως ζωντανοί οργανισμοί αλληλεπιδρούν με τους υπόλοιπους και αυτό το γεγονός σε μικρές νησίδες, όπως είναι η Χρυσή και το Μικρονήσι-όπου αποτελούν απομονωμένα συστήματα με περιορισμένους πόρους- προκαλεί έντονες επιπτώσεις δημιουργώντας ένα νέο οικολογικό «σκηνικό» στο νησί. Επιπρόσθετα, α) τα οικόσιτα ζώα απαγορεύονται στο νησί δεδομένου ότι υφίσταται απαγόρευση βοσκής λόγω χαρακτηρισμού του ως αναδασωτέα έκταση και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους περιοχή, β) οι δε φασιανοί ουδέποτε υπήρξαν συστατικό στοιχείο της πανίδας των προστατευόμενων περιοχών Χρυσή και Μικρονήσι.

vi) Το γεγονός ότι συνεχίζονται να παρατηρούνται καθυστερήσεις στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, ειδικά στο μέρος που αφορά την τήρηση των υποχρεώσεων της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου ως προς την άμεση σύνταξη των όρων των προγραμματικών συμβάσεων (ΠΣ) που πρέπει να συναφθούν με τους φορείς υλοποίησης. Δημιουργεί σημαντικά προσκόμματα η υποστελέχωση του προαναφερόμενου φορέα και ειδικότερα της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για τις ΠΣ, αλλά και προβλήματα που δυστυχώς δεν θεραπεύονται με το πέρασμα των μηνών με αποτέλεσμα να κρίνεται απαραίτητο από την Επιτροπή η εξέταση του ενδεχόμενου να εισηγηθεί την ανάληψη από την κεντρική υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου όλης της διοικητικής και γραφειοκρατικής υποστήριξης που απαιτεί το Σχέδιο Δράσης από την πλευρά του φορέα χρηματοδότησης.

vii) Καθώς ένα από θέματα που θα αναδείξει η Επιτροπή καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της είναι και ο τρόπος διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών, το σώμα κρίνει ως άμεση και επιτακτική ανάγκη τη στήριξη – μέσω επαρκούς στελέχωσης και εξοπλισμού- «κρίσιμων» υπηρεσιών όπως η

Αντιπεριφέρεια Λασιθίου αλλά και η Δασική Υπηρεσία Λασιθίου και θα κάνει διαρκείς παρεμβάσεις για την επίλυση αυτού του κρίσιμου ζητήματος μέχρι τη λήξη της θητείας της.

viii) Την υποβολή της πρότασης στην Αντιπεριφέρεια Λασιθίου από το Δήμο Ιεράπετρας με τίτλο: «Μελέτη εγκατάστασης λιμενικής προβλήτας στην περιοχή Βουγιού Μάτι της νήσου Χρυσή», προϋπολογισμού 231.709,13€ με Φ.Π.Α. για την οποία ωστόσο δεν κατέστη δυνατόν να γίνει συζήτηση λόγω της απουσίας από τη συνεδρίαση του κ. Ασπραδάκη, Αντιδημάρχου Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Ιεράπετρας και Προέδρου του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Ιεράπετρας.

ix) Το γεγονός ότι κάποιες υπηρεσίες, κυρίως αυτές του Δήμου, δεν ανταποκρίνονται στα κατά καιρούς έγγραφα αιτήματα της Επιτροπής με αποτέλεσμα να κρίνεται ως αναγκαία η εξέταση του ενδεχομένου να ακολουθηθούν οι εκ του νόμου προβλεπόμενες, για αυτές τις περιπτώσεις, διοικητικές διαδικασίες.

x) Το γεγονός ότι τα μέτρα 6.2. (Σήμανση, σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες τεχνικές προδιαγραφές μονοπατιών, περιμετρικής πορείας ως κύριας διαδρομής περιήγησης) και 6.3. (Κατάργηση αυτοσχέδιων δρόμων, με ειδική σήμανση σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες τεχνικές προδιαγραφές μονοπατιών) του Σχεδίου Δράσης, που καλείται να υλοποιήσει ο Δήμος Ιεράπετρας δεν δύναται να προχωρήσουν ακόμα καθώς απαιτείται πρώτα να παράγει αποτελέσματα η έρευνα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

xi) Την αναγκαιότητα, μέσω των εκ του νόμου προβλεπόμενων ενεργειών της Δ/σης Δασών Λασιθίου, της άμεσης απομάκρυνσης των μηχανοκίνητων οχημάτων που βρίσκονται και έχουν εντοπιστεί στο νησί (τρεις γουρούνες και κάποια δίκυκλα) καθώς και όλων των στερεών αποβλήτων (κατεστραμμένες ομπρέλες, ξαπλώστρες, πλέγματα, σίδερα, σανίδες τοίχου/δαπέδου, πλαστικοί σωλήνες άρδευσης μεγάλου συνολικού μήκους, μπάζα κα).

xii) Στο πλαίσιο υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τον τύπο οικοτόπου προτεραιότητας 2250 *Θίνες των παραλίων με *Juniperus* spp. (ΦΕΚ Β' 3663/9.8.2021), είναι αναγκαίο να υποβληθεί από την Επιτροπή ώριμη πρόταση για την περίπτωση της νήσου Χρυσή τουλάχιστον μέχρι αρχές Οκτωβρίου όπου και θα «ανοίξουν» τα χρηματοδοτικά προγράμματα ΕΣΠΑ. Ο απώτερος σκοπός είναι μία από τις πρώτες Προσκλήσεις που θα εκδοθούν από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. να είναι αυτή που θα αφορά τον οικοτόπο της νήσου Χρυσή, ώστε να επιτευχθεί η δέσμευση και απορρόφηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου κονδυλίου για το νησί.

xiii) Την αναγκαιότητα διεξαγωγής, σε μεταγενέστερο χρόνο, μίας ειδικής ημερίδας στην Ιεράπετρα με εισηγητές ειδικούς επιστήμονες ώστε να γίνει μία επιστημονική ενημέρωση φορέων και κοινού για τα προβλήματα του κεδρόδασους του νησιού, δεδομένου ότι αυτά δεν παρουσιάζονται σε κανένα άλλο κεδρόδασος στην Ελλάδα.

Γ) ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ :

i) Εγκρίνει το πρακτικό «**Αποφάσεις – Συμπεράσματα της 6^{ης} Συνεδρίασης**» με τα Παραρτήματά του, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού.

ii) Να ολοκληρωθεί άμεσα, με μέριμνα του Αντιπεριφερειάρχη Λασιθίου, η σύνταξη των όρων της προγραμματικής σύμβασης με φορέα υλοποίησης το ΕΛΚΕΘΕ ώστε στη συνέχεια, και αφού εξεταστεί το υπόλοιπο της διαθέσιμης πίστωσης του κωδικού του Σχεδίου Δράσης στον προϋπολογισμό της Περιφέρειας Κρήτης για το έτος 2022 με πιθανό το ενδεχόμενο τροποποίησής του (πρόσθετη χρηματοδότηση), να πάρει σειρά η προγραμματική σύμβαση του Δήμου Ιεράπετρας για τη μελέτη λιμενικής εγκατάστασης (προβλήτα) στο νησί.

iii) Να προσκληθεί εκ νέου στην επόμενη συνεδρίαση ο Πρόεδρος του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Ιεράπετρας ή ο συντάκτης της πρότασης με θέμα: «Μελέτη εγκατάστασης λιμενικής προβλήτας στην περιοχή Βουγιού Μάτι της νήσου Χρυσή» για μια σύντομη παρουσίαση της εν θέματι πρότασης καθώς και για να παράσχει απαντήσεις σε απορίες των μελών της επιτροπής.

iv) Να προσκληθούν δύο – τρεις επιστήμονες του πεδίου, οι οποίοι γνωρίζουν τα φυτά (και το *Juniperus phoenicea* και το *Juniperus macrocarpa*) καθώς έχουν δουλέψει με τη φυσιολογία και την οικολογία τους. Παράλληλα να προσκληθούν οι επικεφαλής του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., κ. Τριάντης και κ. Μητσόπουλος. Και όλοι μαζί με την Επιτροπή να κάνουν επίσκεψη στο νησί, ώστε να δουν οι ειδικοί (γιατί αυτοί θα ασχοληθούν μετά ενδεχομένως με το πρόγραμμα) το φυτό (ρίζες, φύλλα κα) και μετά, στην επιστροφή, να γίνει μία συνεδρίαση στην Ιεράπετρα για να συζητηθούν τα ευρήματα της αυτοψίας και οι πιθανοί τρόποι διαχείρισης του ζητήματος της ξήρανσης των κέδρων στο πλαίσιο υλοποίησης του προβλεπόμενου ΕΣΠΑ για τη Χρυσή. Επιπρόσθετα θα πρέπει να εξεταστεί από την Περιφέρεια Κρήτης (φορέα χρηματοδότησης του Σχεδίου Δράσης) πώς θα καλυφθούν οι δαπάνες μετακίνησής τους, οι δαπάνες φιλοξενίας τους κλπ.

v) Να σταλεί από την Επιτροπή δεύτερη (2^η) επιστολή προς τον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης (ΠΣ), κ. Μπαριτάκη, προκειμένου να επανεξεταστεί το αίτημα περί συμμετοχής εκπροσώπων της Επιτροπής σε επερχόμενη συνεδρίαση του ΠΣ για να παρουσιάσουν στους Περιφερειακούς Συμβούλους το Σχέδιο Δράσης της ΚΥΑ, τις δράσεις της επιτροπής και το μέχρι τώρα παραχθέν αποτέλεσμα.

vi) Με ενέργειές της η Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε να συντονιστούν πάλι οι συναρμόδιες υπηρεσίες και να πραγματοποιήσουν μία επίσκεψη στο νησί, ήτοι με τη συμμετοχή υπηρεσιακών στελεχών του Δήμου, της Περιφέρειας, της Αστυνομίας και ενδεχομένως και με τη παρουσία δύο μελών της Επιτροπής.

vii) Να προταθούν τα μέλη της Επιτροπής που θα την εκπροσωπούν στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης που θα συναφθεί εντός του έτους 2022 μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης/Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου (Φορέας Χρηματοδότησης) και του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. (Φορέας Υλοποίησης μέτρων δράσεων 1.2 & 1.3 του Σχεδίου Δράσης) ως εξής:

- Τακτικό Μέλος: κ. **Προμπονάς Μιχάλης**, Δρ. Φυσικός – Περιβαλλοντολόγος, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Αναπληρωματικό Μέλος: κ. **Λυμπεράκης Πέτρος**, Βιολόγος Ph.D., Έφορος Σπονδυλωτών Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΙΘ. 68814/1025/2021
ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑΣ ΑΔΚ
Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΡΥΣΗ

Καλούστ Παραγκαμιάν
Δ/ντής Ινστιτούτου Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας

Συνημμένα:

1. Συζήτηση [**Παράρτημα Ι**]
2. Κατάλογος συμμετεχόντων [**Παράρτημα ΙΙ**]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

[Τοποθετήσεις - Παρεμβάσεις]

Κατά την έναρξη της συνεδρίασης ο κ. Παραγκαμιάν **-Συντονιστής της Επιτροπής-** και αφού διαπίστωσε απαρτία, καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και ειδικότερα την κα Μαρία Σκυβάλου-Ρουμелиωτάκη, Αντιδήμαρχο Περιβάλλοντος και Καθαριότητας Δήμου Ιεράπετρας, ως νέο τακτικό μέλος της Επιτροπής καθώς αντικατέστησε τον κ. Γιώργο Ασπραδάκη, Αντιδήμαρχο Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Ιεράπετρας [σχετ. η με αρ. πρωτ. 34060/399/8-6-2022 (ΑΔΑ: ΨΥΒΥΟΡ1Θ-82Φ) Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης] σημειώνοντας ότι η κα Χρύσα Χατζημαρκάκη, Αντιδήμαρχος Ιεράπετρας, παραμένει ως αναπληρωματικό μέλος. Ακολούθως τοποθετήθηκε ως εξής:

Συντονιστής: Αναφέρθηκε αρχικώς στις απουσίες των προσκεκλημένων κ. Εμμανουήλ Κουδουμά (Δασάρχη Λασιθίου), κυρίων Ελένη Ψόχιου και Ελισάβετ Μαργιούλα (στελεχών της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου) και κ. Ευριπίδη Κουκιαδάκη (νομικός σύμβουλος) σημειώνοντας ότι η απουσία τους οφείλεται σε σοβαρούς προσωπικούς λόγους.

Μετά από σχετικό ερώτημα του κ. **Προμπονά (τακτικό μέλος/εκπρόσωπος ΜΦΙΚ)** ανέφερε ότι, σε συνέχεια της με αρ. πρωτ. 9972/14-6-2022 (22PROC010742168 2022-06-15) Πρόσκλησης με θέμα: «Πρόσκληση υποβολής προσφοράς για την ανάθεση υπηρεσίας για την έρευνα και σύνταξη γνωμοδότησης για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των νήσων Χρυσή και Μικρονήσι του Δ. Ιεράπετρας, ΠΕ Λασιθίου» ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. θα αναθέσει τη διερεύνηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του νησιού σε δικηγορικό γραφείο. Επιπρόσθετα το δικηγορικό γραφείο θα παρέχει, όποτε κριθεί αναγκαίο, νομικές συμβουλές στην Επιτροπή.

Ακολούθως ενημέρωσε τα μέλη για το γεγονός ότι ο κ. Γιώργος Ασπραδάκης (πρώην τακτικό μέλος της Επιτροπής) προσκλήθηκε στην 7^η συνεδρίαση καθώς κρίθηκε εξαιρετικά σημαντική η συνδρομή του ως Πρόεδρος του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Ιεράπετρας στο θέμα συζήτησης που αφορά στη μελέτη της λιμενικής εγκατάστασης (προβλήτα) που προβλέπεται στο Σχέδιο Δράσης. Και εξέφρασε τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν αποδέχτηκε την Πρόσκληση για να συμμετάσχει στην συνεδρίαση (είτε δια ζώσης είτε μέσω τηλεδιάσκεψης) χωρίς να αναφέρει κάποιον ιδιαίτερο λόγο.

Στη συνέχεια ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους σχετικά με τα διαλαμβανόμενα του χρονικού διαστήματος μεταξύ της προηγούμενης και της τρέχουσας συνεδρίασης. Συγκεκριμένα ανέφερε τα εξής:

- i) Στις 25-5-2022 εστάλη επιστολή στο ΥΠΕΝ για παροχή νομικής υποστήριξης και δικαστικής εκπροσώπησης της Επιτροπής στην υπόθεση οικογένειας Τουμαζάτου αλλά και γενικότερα. Στις 27-5-2022 η Γραμματεία έλαβε έγγραφη απάντηση από το ΥΠΕΝ (από τον κ. Κώστα Δημόπουλο, Γενικό Δ/ντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής) με την οποία ενημέρωσαν ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει ξεχωριστή νομική προσωπικότητα και ως εκ τούτου η νομική εκπροσώπησή της θα γίνει από το Δικαστικό Γραφείο Ηρακλείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
- ii) Στις 6-6-2022 εστάλη Επιστολή στο Δικαστικό Γραφείο Ηρακλείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με την οποία διευκρινίστηκαν: **α)** οι αρμοδιότητες της Επιτροπής βάσει της θεσμοθετημένης ΚΥΑ και των αποφάσεων της 1^{ης} Συνεδρίασης με το γνωστό τρίπτυχο (τήρηση νομιμότητας-αποκατάσταση περιβάλλοντος-βιώσιμη διαχείριση) καθώς και το ότι οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι συντονιστικού χαρακτήρα, **β)** η Επιτροπή δε διαθέτει νομική προσωπικότητα (δεν έχει ικανότητα δικαίου) και **γ)** οι μέχρι τώρα ενέργειες της Επιτροπής είναι σύννομες.
- iii) Σχετικά με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων που κατέθεσαν μέλη της οικογένειας Τουμαζάτου (για την οποία γίνεται αναλυτική αναφορά στο πρακτικό της προηγούμενης 6^{ης} συνεδρίασης) ο

Συντονιστής ανέφερε ότι αναβλήθηκε η από 10-6-2022 συζήτηση που είχε ορίσει η Ειρηνοδίκης Ιεράπετρας για τις 7 Ιουλίου 2022. Ωστόσο, λόγω του πολύ πρόσφατου θανάτου ενός εκ των μελών της οικογένειας Τουμαζάτου, οδηγήθηκε σε νέα αναβολή και τελικά η εκδίκαση των ασφαλιστικών μέτρων ορίστηκε για τις 11 Νοεμβρίου 2022.

Στο σημείο αυτό παρενέβη η κα **Ρουμελιωτάκη (τακτικό μέλος/εκπρόσωπος Δ.Ιεράπετρας)** και ανέφερε ότι η ίδια γνωρίζει ότι η οικογένεια Τουμαζάτου σάραντα χρόνια τώρα (από το 1982 και έπειτα) είναι στα δικαστήρια (με αγωγές, ασφαλιστικά μέτρα κα). Κατά την προσωπική της γνώμη, ο λόγος κατάθεσης αίτησης ασφαλιστικών μέτρων από τα μέλη της προαναφερόμενης οικογένειας έγκειται στο ότι το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω της εφαρμογής της συγκεκριμένης ΚΥΑ και του Σχεδίου Δράσης για τη νήσο Χρυσή, καταπατά την περιουσία τους υλοποιώντας δραστηριότητες πάνω στην ιδιοκτησία τους. Και ανέφερε ότι ο Δήμος Ιεράπετρας δεν έχει τόσα χρόνια εκτελέσει καμία δραστηριότητα στην ιδιοκτησία τους. Η μόνη αρμοδιότητα που ασκεί ο Δήμος είναι η διαχείριση των απορριμμάτων και η καθαριότητα μόνο των παραλιών που μισθώνονταν τόσα χρόνια και τίποτα περισσότερο. Άλλωστε σαν Δήμος έχουν δηλώσει άπειρες φορές ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα προς επίλυση στη νήσο Χρυσή είναι το ιδιοκτησιακό.

- iv) Στις 25-5-2022 εστάλη επιστολή στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, κ. Αμυρά, και ζητήθηκε από αυτόν ενημέρωση ως προς τις ενέργειές του στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης του νησιού. Στην επιστολή, μεταξύ άλλων, ζητήθηκε η πιο έμπρακτη υποστήριξη του ΥΠΕΝ στο έργο της Επιτροπής, πέρα από τις δράσεις του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. Ειδικότερα έγινε αναφορά στην επιστολή μηνός Μαρτίου 2022 του ίδιου του κ. Υφυπουργού, στην οποία δεσμευόταν για τη διάθεση δύο δασοφυλάκων και δύο φυλάκων από τον ΟΦΥΠΕΚΑ. Στις 31-5-2022 ο κ. Υφυπουργός απάντησε μέσω της Γενικής Δ/νσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής (κ. Δημόπουλο) ότι έχει ήδη μεριμνήσει με τον Δ/ντή Δασών Λασιθίου να οριστούν δύο [2] δασοφύλακες για το νησί και επίσης έχει ήδη δρομολογηθεί από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. η διαδικασία για την ανάθεση σε δύο [2] άτομα υπηρεσιών επόπτευσης - επιτήρησης της νήσου Χρυσή του Δ. Ιεράπετρας της ΠΕ Λασιθίου μέσω της από 9-6-2022 [22PROC010725176 2022-06-10] Πρόσκλησης υποβολής προσφορών. Ο **Συντονιστής** συμπλήρωσε ότι ενημέρωσε τον κ. Δημόπουλο ότι προς το παρόν δεν υπάρχει η δυνατότητα τακτικών επισκέψεων στο νησί καθώς δεν υπάρχει σκάφος αλλά ούτε και διαμονής στο νησί καθώς το δασοφυλάκιο έχει καταληφθεί από ιδιώτη. Τέλος, όσον αφορά στους επόπτες, δυστυχώς κατέληξε άγονη η προαναφερόμενη Πρόσκληση και ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. προτίθεται να επαναλάβει τις διαδικασίες άμεσα.
- v) Στις 21-6-2022 εστάλη στην Αντιπεριφέρεια Λασιθίου, υπόψη κας Μαργιούλα (Αναπλ. Δ/ντριας Αναπτυξης ΠΕ Λασιθίου), επιστολή περί υπόδειξης των μελών της Επιτροπής που θα συγκροτήσουν, μαζί με στελέχη των λοιπών φορέων, την Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης των δύο Προγραμματικών Συμβάσεων, ήτοι της ΑΔΚ και των ΜΦΙΚ/Μ.Α.Ι.Χ. [σε συνέχεια των αποφάσεων της Επιτροπής κατά την 6^η συνεδρίαση].
- vi) Στις 27-5-2022 κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή από τη Συντονίστρια της ΑΔΚ (τακτικού μέλους της Επιτροπής) η αρ. 54/2022 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Ιεράπετρας σύμφωνα με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο i) ζητά την απομάκρυνση του κ. Παραγκαμιάν από την Επιτροπή και ii) ζητά από τη Κυβέρνηση τηρήσει τις δεσμεύσεις της και να πάρει άμεσα θέση για τα ζητήματα της νήσου Χρυσή.
- vii) Το Λιμεναρχείο Ιεράπετρας καθημερινά ενημερώνει όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες αλλά και την Επιτροπή (μέσω της Συντονίστριας της ΑΔΚ) για τα πλοία στα οποία δίνει έγκριση απόπλου με προορισμό τη νήσο Χρυσή. Από τη περιοχή της Ιεράπετρας αναχωρεί συνήθως ένα, μερικές φορές δύο ημερόπλοια με προορισμό το νησί. Και από τα μικρά σκάφη, από κανένα μέχρι έξι. Πρόσφατα η

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης ζήτησε από τον κ. Λιμενάρχη Ιεράπετρας στις ημερήσιες αναφορές τους να αναγράφεται και ο αριθμός των ατόμων που επιβαίνουν στα πλοία στα οποία δίνει έγκριση απόπλου για λήψη θαλάσσιου λουτρού, καθώς αποτελεί πολύ χρήσιμο στατιστικό στοιχείο το οποίο δύναται να χρησιμοποιηθεί και κατά το στάδιο εκπόνησης της μελέτης φέρουσας ικανότητας επισκεπτών (*δράση που υλοποιεί η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης*).

Ο **Συντονιστής** συμπλήρωσε ότι στις 1-6-2022 κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή από τη Συντονίστρια της ΑΔΚ έγγραφο του Λιμεναρχείου Ιεράπετρας το οποίο ανέφερε για την παραλία – όρμο Καταπρόσωπο της νήσου ότι, κατά τον έλεγχό τους στις 29-05-2022 εντοπίστηκε εντός θαλάσσης σε απόσταση περίπου πέντε μέτρων από την ακτή και σε βάθος ενός μέτρου κατά μήκος της ακτογραμμής αλυσίδα μήκους πενήντα [50] μέτρων. Το Λιμεναρχείο προέβη στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και η αλυσίδα αφαιρέθηκε. Επίσης το Λιμεναρχείο, με το από 30-05-2022 έγγραφό του προς όλα επαγγελματικά τουριστικά πλοία (ημερόπλοια κλπ), συνέστησε την αποφυγή χρήσης αλυσίδας καθώς και τοποθέτησης ναυδέτων καθώς δεν αποτελούν εγκεκριμένο μόνιμο αγκυροβόλιο και ελλοχεύει κινδύνους για την ασφάλεια και των πλοίων αλλά και των λουόμενων.

viii) Στις 22-6-2022 εστάλη στα Λύκεια Ιεράπετρας και στα τοπικά ΜΜΕ μία κοινή Ανακοίνωση της Επιτροπής ν. Χρυσή και του ΚΠΕ Ιεράπετρας-Νεάπολης, απευθυνόμενη στη νεολαία η οποία είθισται να κατασκηνώνει στο νησί για μικρό χρονικό διάστημα, με σκοπό την ευαισθητοποίησή τους στα ζητήματα της νήσου Χρυσή, προτρέποντάς τους να μη κατασκηνώνουν πια στο νησί και να συνδράμουν και αυτοί στην προσπάθεια αποκατάστασης του υποβαθμισμένου φυσικού περιβάλλοντος του νησιού. Στο σημείο αυτό, ο **Συντονιστής** θύμισε στους παρευρισκόμενους τα ευρήματα της έρευνας του Μ.Α.Ι.Χ. – *στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος LIFE JUNICOAST*-όπου είχαν καταγραφεί από 180 έως 270 σκηνές ημερησίως στο νησί.

ix) Ο **Συντονιστής** υπενθύμισε στους παρευρισκόμενους ότι είχε υποβληθεί από την Επιτροπή έγγραφο αίτημα στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., συνοδευόμενο από τη σχετική Τεχνική Έκθεση, για την εκτέλεση επειγόντων μικρών δασοτεχνικών έργων για την αποκατάσταση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της νήσου Χρυσή. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. έχει δεσμεύσει στον προϋπολογισμό του το ποσό που απαιτείται για την υλοποίησή τους [*σχετ. η αρ.πρωτ.10852/23-6-2022 (ΑΔΑ:99ΥΕ46ΜΑΖΤ-ΘΟΒ) Απόφαση Ανάλυσης Υποχρέωσης, ποσό δέσμευσης: 37.200,00€ με Φ.Π.Α.*] ενώ έχει απευθύνει και σχετική Πρόσκληση για υποβολή προσφοράς στον κ. Θεοχάρη Κεφαλογιάννη [*σχετ. η αρ.πρωτ. 11147/27-6-2022 (ΑΔΑΜ: 22PROC010820142 2022-06-27) Πρόσκληση*]. Στο Παράρτημα Ι της εν θέματι Πρόσκλησης παρατίθεται αναλυτικά το φυσικό αντικείμενο της προς ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών με τις επιμέρους εργασίες να περιλαμβάνουν α) την απομάκρυνση του κατεστραμμένου ξύλινου διαδρόμου, β) την κατασκευή διαχωριστικού ορίου παραλίας-δάσους και γ) την τοποθέτηση πινακίδων ενημέρωσης. Ο επιλεγθείς προμηθευτής γνωρίζει πολύ καλά το νησί αλλά και τις προς ανάθεση υπηρεσίες καθώς παρόμοιες είχε «καλώς» εκτελέσει κατά την υλοποίηση του προγράμματος *LIFE JUNICOAST*. Τέλος, ανέφερε ότι αναμένεται από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. η απόφαση Ανάθεσης και η υπογραφή της σχετικής Σύμβασης, η διάρκεια της οποίας και η ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου, σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης, ορίζεται σε δύο (2) μήνες από την υπογραφή της, με δυνατότητα παράτασης ενός (1) ακόμη μήνα.

x) Ως προς το θέμα του πλωτού σκάφους, που παραχωρείται από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. στη Δ/νση Δασών Λασιθίου για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης και εποπτείας της νήσου, ο **Συντονιστής** ανέφερε ότι έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες επισκευής, εξοπλισμού και ταξινόμησης και ότι την προηγούμενη Παρασκευή (8-7-22) έγινε και ο προβλεπόμενος έλεγχος από το Λιμεναρχείο, ώστε το σκάφος να μεταβιβασθεί στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και να παραδοθεί επιτέλους στο Δασαρχείο Λασιθίου.

Επομένως, με τη διαμεσολάβηση της Επιτροπής και τη συνδρομή του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., λύνεται ένα από τα σημαντικά προβλήματα που η Δασική Υπηρεσία είχε να αντιμετωπίσει λόγω της έλλειψης πλωτού μέσου που να της επιτρέπει να ασκεί τα καθήκοντα της φύλαξης του νησιού.

- xi)** Η Επιτροπή στις 15-4-2022 είχε ζητήσει με επιστολή της από την Δημοτική Αστυνομία τη χορήγηση όλων των επίσημων εγγράφων των σχετικών με τις διενεργηθείσες αυτοψίες μέχρι σήμερα στο νησί προκειμένου η Επιτροπή να λάβει γνώση για τις συνήθειες παραβατικές δραστηριότητες που εντοπίζονται στη Χρυσή. Ωστόσο η Δημοτική Αστυνομία δεν απάντησε ποτέ στην εν θέματι επιστολή (ούτε τα στοιχεία χορήγησαν αλλά ούτε απάντησαν για το λόγο που δεν τα χορηγούν). Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή επανήλθε στις 8-6-2022 με δεύτερη επιστολή προς τη Δημοτική Αστυνομία Ιεράπετρας, η οποία παραμένει αναπάντητη μέχρι σήμερα. Ο **Συντονιστής** τόνισε ότι προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση αυτή η στάση της Δημοτικής Αστυνομίας καθώς κατά την 3^η συνεδρίαση ο Προϊστάμενός της (κ. Γαϊτανάκης) είχε παρουσιάσει αναλυτικά το εξαιρετικό έργο της υπηρεσίας του τα τελευταία χρόνια, το οποίο επικροτήθηκε από όλους τους συμμετέχοντες σε εκείνη την συνεδρίαση. Ολοκλήρωσε την αναφορά του στο συγκεκριμένο θέμα αναφέροντας ότι στη περίπτωση που παρέλθει το χρονικό διάστημα που προβλέπει ο νόμος και η Επιτροπή δεν έχει λάβει απάντηση, θα εκκινήσουν πια οι εκ του νόμου προβλεπόμενες, για αυτές τις περιπτώσεις, διοικητικές διαδικασίες.
- xii)** Στις 8-6-2022 εστάλη δεύτερη επιστολή στη Δασική Υπηρεσία Λασιθίου (η πρώτη είχε σταλεί στις 4-5-2022) περί των στερεών αποβλήτων - κυρίως κατεστραμμένες ομπρέλες, ξαπλώστρες, πλέγματα, σίδερα, σανίδες τοίχου/δαπέδου, πλαστικούς σωλήνες άρδευσης μεγάλου συνολικού μήκους, μπάζα κ.ά. - που εντόπισε η Επιτροπή κατά την από 29-04-2022 αυτοψία της στο νησί, βόρεια της «Αλυκής». Και της ζητήθηκε να κάνει τις προβλεπόμενες από το νόμο ενέργειες για την απομάκρυνσή τους. Στις 1-7-2022 κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή το με αρ. πρωτ. 2949/27-6-2022 έγγραφο που απέστειλε η Δ/ση Δασών Λασιθίου σε συγκεκριμένο ιδιώτη που διαμένει στο νησί, με το οποίο τον καλεί να απομακρύνει εντός είκοσι ημερών όλα τα στερεά απόβλητα εάν αυτά είναι δικά του, να απομακρύνει τα μηχανάκια εντός της περιφραγμένης οικίας του αλλά και να απαντήσει αν είναι ιδιοκτήτης των αιγοπροβάτων που έχουν εντοπιστεί στο νησί.
- xiii)** Στις 30-5-2022 ο κ. Παπάγγελος, Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Δόμησης Δήμου Ιεράπετρας, απαντώντας στην από 4-5-2022 επιστολή της Επιτροπής σχετικά με τη νομιμότητα των κτισμάτων που βρίσκονται στο οικόπεδο ιδιοκτησίας της οικογένειας Γιαλυράκη στη θέση «Σπήλιος» διαβίβασε στην Επιτροπή το με αρ. πρωτ. 5134/25-5-2022 έγγραφό του στο οποίο αναφέρει ότι α) όλες οι υφιστάμενες κατασκευές εντός του οικοπέδου συνιδιοκτησίας της οικογένειας Γιαλυράκη είναι νόμιμες ως προϋφιστάμενες του 1955 αλλά και πολύ νωρίτερα β) η νομιμότητα του συνόλου των κατασκευών αποδεικνύεται ευθέως από το αρχείο της υπηρεσίας Πολεοδομίας Ιεράπετρας και συγκεκριμένα από βεβαιώσεις έτους 1983 του τότε Δημάρχου Ιεράπετρας, κ. Μυγιάκη. Η Επιτροπή προέβη σε αποστολή δεύτερης επιστολής επισημαίνοντας στον κ. Παπάγγελο ότι: α) εντός του κτήματος ιδιοκτησίας οικογένειας Γιαλυράκη υφίστανται επιπλέον στεγασμένοι χώροι πέραν των όσων κτισμάτων αναφέρει στο έγγραφό του, β) η συγκεκριμένη έκταση (849,90 τ.μ.) έχει αποχαρακτηριστεί από αναδασωτέα έκταση σύμφωνα με την αρ. 944/21-3-2022 [ΑΔΑ: 65ΠΥΟΡ1Θ-ΛΚΠ] Απόφαση της Γενικής Δ/σης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και επομένως υπάγεται στην ΥΔΟΜ Δήμου Ιεράπετρας γ) σύμφωνα με το Δασικό Χάρτη του νησιού το σύνολο της έκτασης στην οποία υφίστανται κτίσματα-κατασκευές δεν αποτελεί δασική ή αναδασωτέα έκταση αλλά “Άλλης μορφής” έκταση “Εντός ορίων εποικισμού, Κληροτεμάχια” και δ) ότι σε αεροφωτογραφίες του κτηματολογίου για την περίοδο 1945-1960, διακρίνεται ένα μόνο κτίσμα (οικ. Γιαλυράκη). Ακολούθως ζήτησε από την ΥΔΟΜ να διενεργήσει στο σημείο αυτοψία καθώς συντελείται υπέρβαση, όχι μόνο της δόμησης, αλλά υπάρχει πλέον υπέρβαση στο ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου Ιεράπετρας για το νησί.

- xiv)** Ο **Συντονιστής** υπενθύμισε στους παρευρισκόμενους ότι η Κοινοπραξία Εταιρειών «Χρυσή Ημερήσιες Κρουαζιέρες» κατέθεσε στις 15-4-2022, δια του νομίμου εκπροσώπου της κ. Χηνόπουλου Αθανάσιου, στο ΥΠΕΝ προσφυγή η οποία στρεφόταν κατά της υπ' αριθμ. 13033/164/11.03.2022 απόφασης (ΦΕΚ 1414/Β' /24.3.2021) της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης με θέμα: «*Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τη νήσο Χρυσή για το έτος 2022*». Ενημέρωσε τα μέλη ότι το ΥΠΕΝ, δια του Τμήματος Νομικών Θεμάτων και Κρίσεως Προσφυγών, απέστειλε στον προσφεύγων το με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/64417/2233/23-6-2022 έγγραφό του με το οποίο ενημέρωσε τον προαναφερόμενο ότι «...δεν εξεδόθη υπουργική απόφαση εντός της προβλεπόμενης 60ήμερης ανατρεπτικής προθεσμίας του άρθρου 8 του ν. 3200/1995, με συνέπεια να θεωρείται αυτή σιωπηρώς απορριφθείσα από την επομένη της λήξεώς της (λήξη προσφυγής στις 14-6-2022) οπότε και αναβιώνει η προθεσμία προς άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Σ.τ.Ε.».
- xv)** Η Επιτροπή έλαβε γνώση, δια μέσου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, για το γεγονός ότι ο Δήμος Ιεράπετρας κατέθεσε **α)** αίτηση ακύρωσης (αρ.καταθ. 971/2022 Δήμου Ιεράπετρας ενώπιον ΣτΕ) κατά της προαναφερόμενης στο σημείο (xiv) απόφασης Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης η οποία θα εκδικαστεί τον ερχόμενο Σεπτέμβριο έτους 2022, **β)** αίτηση αναστολής (αρ.καταθ. 83/2022) με αίτημα χορήγησης προσωρινής διαταγής ενώπιον του Ε' Τμήματος του ΣτΕ. Ο **Συντονιστής**, ειδικά για το ως άνω αναφερόμενο σημείο (β), ανέφερε ότι **α)** η απόφαση συνήθως λαμβάνεται άμεσα από την αρμόδια επιτροπή του ΣτΕ, **β)** η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης έχει στείλει τις απόψεις και βρισκόμαστε εν αναμονή της απόφασης.
- xvi)** Ακολούθως ο **Συντονιστής** αναφέρθηκε στην από 5-5-2022 επιστολή που εστάλη στον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης (ΠΣ) και στον Περιφερειάρχη Κρήτης, με την οποία η Επιτροπή αιτήθηκε τη συμμετοχή εκπροσώπων της σε επόμενη συνεδρίαση του ΠΣ προκειμένου να παρουσιαστεί το Σχέδιο Δράσης για το νησί και η πρόοδος των εργασιών της Επιτροπής μέχρι σήμερα. Και ενημέρωσε τα μέλη ότι δεν έχει υπάρξει ακόμα απάντηση στο σχετικό αίτημα.
- xvii)** Ως προς το θέμα της ξήρανσης του κεδρόδασους, ο **Συντονιστής** ενημέρωσε τα μέλη ότι είχε επαφές με αρκετούς ερευνητές/καθηγητές, από τα Πανεπιστήμια Πατρών, Αθήνας, και Θεσσαλονίκης, από το Μ.Α.Ι.Χ. (Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων) και το ΕΚΒΥ (Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων) για να του προτείνουν ειδικούς στο αντικείμενο. Μέχρι στιγμής επικοινωνία υπήρξε με τον **Gianluigi Bacchetta**, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Κάλιαρι (Σαρδηνία) και διευθυντή του εκεί Βοτανικού Κήπου. Ο κ. **Bacchetta**, ο οποίος έχει μελετήσει παρόμοιες καταστάσεις στη Σαρδηνία, εξετάζοντας τις φωτογραφίες εκτιμά ότι πιθανότατα η ξήρανση οφείλεται στην ξηρασία σε συνδυασμό με το εκτεθειμένο ριζικό σύστημα των αγκυρών. Πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα να καλεστούν ορισμένοι ειδικοί επιστήμονες, να φιλοξενηθούν και να πραγματοποιήσουν μία επίσκεψη-αυτοψία στη νήσο Χρυσή σε προετοιμασία της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης για τη προστασία του οικοτόπου, που περιλαμβάνει και τη Χρυσή.

Στο σημείο αυτό τον λόγο ζήτησε ο κ. **Δασκαλάκης Παύλος (τακτικό μέλος/εκπρόσωπος ΑΜΚΕ ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ)** και αναφέρθηκε στην ανοικτή εκδήλωση της ΚΟ Λασιθίου του ΚΚΕ, η οποία έλαβε χώρα το Σάββατο 2 Ιουλίου 2022 στην Ιεράπετρα. Κύριο θέμα συζήτησης ήταν: «*Η περίπτωση της νήσου Χρυσής: Ανάπτυξη με κριτήριο το κέρδος και προστασία του περιβάλλοντος είναι ασυμβίβαστα!*», με κύριο ομιλητή τον κ. Αντώνη Ραλλάτο, δασολόγο και υπεύθυνο του τμήματος περιβάλλοντος της ΚΕ του ΚΚΕ, μέλος της ΚΕΟΕ.

Ο κ. Δασκαλάκης, ανέφερε ότι από την Επιτροπή παρευρέθηκαν ο ίδιος, ο κ. Μιχελaráκης και ο κ. Καλύβας. Χαρακτήρισε την εισήγηση του κ. Ραλλάτου ως γενική, που ανέλυε τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις και τα προβλήματα της κοινωνίας και του περιβάλλοντος υπό το πρίσμα των θέσεων του ΚΚΕ.

Στην κυρίως ομιλία του ο κ. Ραλλάτος, δεν αναφέρθηκε διεξοδικώς για τη Χρυσή. Στη δευτερολογία του, που έγινε μετά την τοποθέτηση στελεχών του ΚΚΕ και του κ. Δασκαλάκη με την ιδιότητα του μέλους της Επιτροπής, αναφέρθηκε πιο εξειδικευμένα για την Χρυσή. Στις 5 Ιουλίου, εκδόθηκε από το ΚΚΕ Δελτίο Τύπου, που δημοσιεύτηκε σε τοπικές ιστοσελίδες, το περιεχόμενο του οποίου αφορούσε στα θέματα και τις θέσεις του ΚΚΕ που ακούστηκαν στην εκδήλωση, ωστόσο προστέθηκαν και ορισμένα θετικά ζητήματα που δεν ειπώθηκαν στην εκδήλωση.

Συγκεκριμένα: Καμιά αναγνώριση ιδιοκτησίας στο νησί. Να παρθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα της Χρυσής. Να μην επιτραπεί με κανένα τρόπο η εμπλοκή της Χρυσής στον ενεργειακό σχεδιασμό του κεφαλαίου, είτε ως έδαφος, είτε ως θαλάσσιο οικόπεδο.

Ελεύθερη πρόσβαση του λαού με κριτήριο τις λαϊκές και περιβαλλοντικές ανάγκες, την προστασία της βιοποικιλότητας της Χρυσής και ανάδειξη των χώρων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Να διασφαλιστεί η επισκεψιμότητα στις παραλίες του νησιού, χωρίς ελλειμνισμό караβιών. Να απομακρυνθούν όλες οι υποδομές και κατασκευές που απειλούν το νησί. Να απαγορευτεί το κάμπινγκ στη Χρυσή, για όσο διάστημα απαιτηθεί, σύμφωνα με τις υποδείξεις των επιστημόνων.

Να γίνουν άμεσα προσλήψεις του απαραίτητου προσωπικού με μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλο το έτος (φύλακες, δασοφύλακες, δασολόγοι, αρχαιολόγοι κ.α.) και να υλοποιηθούν οι απαραίτητες υποδομές προστασίας (φυλάκια, πυροπροστασία κ.α.).».

[Πηγή:<https://hxonews.gr/article/poies-oi-theseis-toy-kke-gia-nhso-xrysh-kai-periballon?fbclid=IwAR2vZxFybCKHvDONDwNvWjULP8aTjzpNh-Oc-YTcIIA8c6gVaKTI9wCMRo>]

Ο **Συντονιστής** αρχικώς εξέφρασε την ευχαρίστησή του για τη συμμετοχή στην εκδήλωση εκπροσώπων της Επιτροπής και στη συνέχεια προλόγισε το πρώτο θέμα της Ημερήσιας Διάταξης, ήτοι την πρόοδο υλοποίησης των δράσεων για το νησί. Κάλεσε την κα Κοζυράκη να ενημερώσει τους παρευρισκόμενους.

Κοζυράκη (τακτικό μέλος/Συντονίστρια ΑΔΚ) : Η Προγραμματική Σύμβαση αφορά τέσσερα μέτρα/δράσεις του Σχεδίου Δράσης. Έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες. Τα εν θέματι μέτρα θα εκτελεστούν με τις διαδικασίες που ορίζονται στο ν. 4412/2016, όπως ισχύει. Αυτή τη περίοδο συντάσσονται τα Τεύχη των τεχνικών προδιαγραφών από τη Δ/ση Τεχνικού Ελέγχου ώστε μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα να εκδοθεί αρχικώς η Πρόσκληση για τις μελέτες Σχεδίου Φύλαξης και Φέρουσας Ικανότητας και έπειτα η Πρόσκληση για την απομάκρυνση των φασιανών και των οικόσιτων ζώων.

Όσον αφορά στα μικρά δασοτεχνικά έργα που θα εκτελέσει ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., ανέφερε ότι γνωρίζει ότι ο υποψήφιος ανάδοχος (κ. Κεφαλογιάννης) ανταποκρίθηκε άμεσα στην Πρόσκληση για υποβολή προσφοράς που του κοινοποιήθηκε από τον Οργανισμό. Έστειλε άμεσα όλα τα απαιτούμενα από τους όρους της Πρόσκλησης δικαιολογητικά και αναμένουμε την συμβασιοποίηση.

Τέλος, όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό, ανέφερε ότι η αποσαφήνιση και η επίλυση αυτού του ζητήματος -προς όποια κατεύθυνση- είναι προαπαιτούμενο για τις ουσιαστικές δράσεις του Σχεδίου που είναι αυτές των υποδομών στο νησί. Ένα θέμα το οποίο «σέρνεται» δεκάδες χρόνια, έχει ταλαιπωρήσει πολύ και τον Δήμο Ιεράπετρας αλλά και την πρώην Περιφέρεια-νυν Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης. Το ζητούμενο για την Επιτροπή είναι ένα πόρισμα που θα αποτυπώνει την οριστική λύση-όποια και αν είναι αυτή- και θα αποτελέσει μεγάλη προσφορά και στην τοπική κοινωνία και στην τοπική οικονομία.

Συντονιστής: Ανέφερε ότι η διερεύνηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος είναι κάτι που δεν προβλέπεται από την ΚΥΑ, ωστόσο τόσο η Επιτροπή όσο και ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. αντιλαμβανόμενοι την κρισιμότητα αυτού του πολύπλοκου ζητήματος το έθεσαν σε υψηλή προτεραιότητα και ενήργησαν άμεσα ώστε να αναζητηθούν τρόποι επίλυσής του.

Ρουμελιωτάκη: Ζήτησε το λόγο προκειμένου να αναφερθεί στις δράσεις που καλείται ο Δήμος Ιεράπετρας να υλοποιήσει σύμφωνα με την ΚΥΑ. Συνόψισε τις δράσεις, ήτοι η σήμανση μονοπατιών, η κατάργηση αυτοσχέδιων δρόμων με ειδική σήμανση, η μελέτη και εφαρμογή συστήματος διαχείρισης

απορριμμάτων και φυσικά η μελέτη εγκατάστασης λιμενικής προβλήτας στο νησί. Συνέχισε αναφέροντας ότι η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Ιεράπετρας έχει απευθύνει ορισμένα έγγραφα στη Δασική Υπηρεσία, στα οποία ακόμα αναμένει απαντήσεις.

Συντονιστής: Παρενέβη και παρακάλεσε την κα Ρουμελιωτάκη να μιλήσει περί αυτών των θεμάτων σε επόμενο στάδιο της συζήτησης για να υπάρχει ομαλή ροή στη συζήτηση. Στη συνέχεια, απευθυνόμενος στον Αντιπεριφερειάρχη Λασιθίου, κ. Ανδρουλάκη Ιωάννη, ο οποίος ανέλαβε πρόσφατα καθήκοντα, και δεδομένου ότι δεν κατέστη εφικτό να συμμετάσχουν στην συνεδρίαση τα υπηρεσιακά στελέχη της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου, τον ενημέρωσε για τις δράσεις που θα υλοποιήσουν το ΜΦΙΚ και το Μ.Α.Ι.Χ. καθώς και τις δράσεις του ΕΛΚΕΘΕ. Του εξέφρασε την απογοήτευσή του για το γεγονός της υποστελέχωσης της αρμόδιας υπηρεσίας της Αντιπεριφέρειας που έχει αρμοδιότητα στη σύνταξη των προγραμματικών συμβάσεων του νομού Λασιθίου. Σημείωσε την άμεση και επιτακτική ανάγκη στήριξης – μέσω επαρκούς στελέχωσης- «κρίσιμων» υπηρεσιών όπως η προαναφερόμενη αλλά και η Δασική Υπηρεσία Λασιθίου.

Προμπονάς: Παρενέβη και ενημέρωσε με τη σειρά του τον Αντιπεριφερειάρχη σχετικά με την Προγραμματική Σύμβαση με αντισυμβαλλόμενους την Περιφέρεια, το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων, της οποίας οι όροι έχουν εγκριθεί από τις 24-5-2022 από την Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Κρήτης, και που δυστυχώς από τότε μέχρι σήμερα παρατηρείται στασιμότητα των διαδικασιών. Συνέχισε αναφέροντας ότι το Πανεπιστήμιο Κρήτης και ο ΕΛΚΕ διεκπεραίωσαν άμεσα οτιδήποτε ζητήθηκε από την Αντιπεριφέρεια για την ολοκλήρωση των διαδικασιών, ωστόσο ακόμα εκκρεμεί η συμπλήρωση ορισμένων σημείων στο κείμενο ώστε αυτό να οριστικοποιηθεί και να τεθεί προς υπογραφή στους επικεφαλής εκπροσώπους των προαναφερόμενων φορέων σε συνάντηση που θα κανονιστεί στο Γραφείο του κ. Περιφερειάρχη. Όστε να επιτευχθεί μία συνέπεια ως προς τη τήρηση του χρονοδιαγράμματος που υπέβαλαν οι φορείς υλοποίησης (ΜΦΙΚ και Μ.Α.Ι.Χ.) στις προτάσεις τους και το οποίο χρονοδιάγραμμα αναλυτικά αναφέρεται στο κείμενο της προγραμματικής σύμβασης και δεσμεύει τους φορείς ως προς την υλοποίηση των δράσεων. Εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι παρά τις προσπάθειές του να επικοινωνήσει με την αρμόδια υπηρεσία της Αντιπεριφέρειας για να δρομολογηθούν αυτές οι τελευταίες εκκρεμότητες, δυστυχώς ακόμα δεν έχει αυτό καταστεί εφικτό. Τέλος απευθυνόμενος στον Αντιπεριφερειάρχη εξέφρασε την έντονη ανησυχία του επισημαίνοντάς του παράλληλα την αναγκαιότητα να λυθούν άμεσα όλες οι εκκρεμότητες.

Ανδρουλάκης (Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου): Εξέφρασε την αρχική του πρόθεση, και λόγω της προγραμματισμένης συνεδρίασης, να είναι σε ετοιμότητα η Αντιπεριφέρεια ως προς τα εκκρεμή ζητήματα αρμοδιότητάς της σχετικά με το Σχέδιο Δράσης για το νησί. Ωστόσο μεσολάβησαν απρόβλεπτα γεγονότα όπως σοβαροί προσωπικοί λόγοι των στελεχών του φορέα του που επέβαλαν την απουσία τους από την εργασία τους αλλά και από την τρέχουσα συνεδρίαση. Στο ζήτημα που έθεσε ο Συντονιστής, περί της υποστελέχωσης του φορέα του και πώς αυτό επηρεάζει και την πρόοδο εξέλιξης του Σχεδίου Δράσης για το νησί, παραδέχτηκε ότι όντως δεν είναι δυνατόν ένα άτομο (της αρμόδιας υπηρεσίας που είναι η Δ/ση Ανάπτυξης) να έχει το βάρος της σύνταξης όλων των προγραμματικών συμβάσεων του νομού. Ανέφερε ότι η Δ/ση Ανάπτυξης αποτελεί την «καρδιά» όλης της Αντιπεριφέρειας. Και στις αρμοδιότητες της Δ/σης δεν είναι μόνο η σύνταξη προγραμματικών συμβάσεων αλλά όλα τα έργα που υλοποιεί ο φορέας.

Για το λόγο αυτό έχει ήδη μεριμνήσει να ενισχύσει την Δ/ση Ανάπτυξης με άλλο ένα άτομο από εσωτερική μετακίνηση. Και εξέφρασε την προσδοκία του, δεδομένου ότι εκδόθηκαν τα προσωρινά αποτελέσματα σχετικής πρόσφατης Προκήρυξης για προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού, να προχωρήσει σε άμεσες προσλήψεις βάσει των προσωρινών πινάκων και εν αναμονή των οριστικών, ώστε μέχρι τον ερχόμενο Αύγουστο να επανδρωθεί η Αντιπεριφέρεια Λασιθίου με επτά νέα άτομα.

Στη συνέχεια απευθυνόμενος στον Συντονιστή, ζήτησε να τεθεί ενώπιον όλων ένα χρονοδιάγραμμα των ενεργειών που πρέπει να γίνουν από την Αντιπεριφέρεια όσον αφορά την προγραμματική σύμβαση των ΜΦΙΚ/Μ.Α.Ι.Χ..

Συντονιστής: Υπενθύμισε στον Αντιπεριφερειάρχη ότι υπάρχει και άλλη μία εκκρεμότητα που έχει «αδικαιολόγητα» καθυστερήσει αν αναλογιστεί κανείς το στενό χρονοδιάγραμμα των δύο συν ένα ετών του Σχεδίου Δράσης, «δικαιολογημένα» όμως λόγω της υποστελέχωσης της υπηρεσίας. Πρόκειται για τη σύνταξη των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης με αντισυμβαλλόμενο το ΕΛΚΕΘΕ. Συνέχισε αναφέροντας ότι στη περίπτωση που δεν «θεραπεύονται» τα προβλήματα που προανέφερε ο Αντιπεριφερειάρχης πιθανόν να πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο, ειδικά για το Σχέδιο Δράσης της νήσου Χρυσή, να αναλάβει όλες τις διαδικασίες η κεντρική αρμόδια υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου.

Ανδρουλάκης: Δεσμεύτηκε ότι ειδικά για την προγραμματική σύμβαση των ΜΦΙΚ/Μ.Α.Ι.Χ. θα επιληφθεί ο ίδιος, σε συνεννόηση με τον κ. Προμπονά, να προχωρήσουν όλες οι εκκρεμείς διαδικασίες εντός της εβδομάδας.

Ρουμελιωτάκη: Παρενέβη και εξέφρασε ανησυχία και αμφιβολία ως προς την υλοποίηση όλων των δράσεων του Παραρτήματος ΙΙΙ της ΚΥΑ μέσα σε ένα τόσο «στενό» χρονικό περιθώριο (2+1 έτη). Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι για να γίνει μία άρτια και ολοκληρωμένη μελέτη, για να εγκριθούν οι χρηματοδοτήσεις, για να συνταχθούν και να υπογραφούν οι Προγραμματικές Συμβάσεις, για να γίνουν μετά οι διαδικασίες ανάθεσης από τους φορείς υλοποίησης (διαγωνισμοί κλπ.) δεν φτάνουν τρία χρόνια. Και εξέφρασε ειδικότερα την ανησυχία της για το λιμενικό έργο που καλείται ο Δήμος Ιεράπετρας να υλοποιήσει.

Συντονιστής: Παρενέβη και επιβεβαίωσε την ανησυχία της για το λιμενικό έργο αναφέροντας ότι για να ολοκληρωθεί η κατασκευή ενός νέου προβλήτα (μελέτες, έγκριση μελετών, κατασκευή κα.) απαιτούνται, όπως είχε αναφερθεί και σε προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής, έως και εννέα έτη.

Ρουμελιωτάκη: Συνέχισε την τοποθέτησή της αναφέροντας ότι πρέπει η Επιτροπή να «δει» πιο ρεαλιστικά το θέμα. Γιατί και η Δημοτική Αρχή αγαπάει το νησί, θέλει να το δει να ανακάμπτει αλλά ταυτόχρονα να είναι και επισκέψιμο. Στη δήλωση του κ. Δασκαλάκη (τακτικού μέλους Επιτροπής) ότι η Ιεράπετρα δεν είναι μόνο η νήσος Χρυσή, η απάντηση του Δήμου είναι ότι η Ιεράπετρα είναι πρώτα η νήσος Χρυσή και όλα τα υπόλοιπα. Οφείλει η Επιτροπή να δει την πραγματικότητα ως έχει. Και εξέφρασε τη δυσαρέσκειά της στα σχόλια μελών της Επιτροπής ότι η Δημοτική Αρχή δεν θέλει να στηρίξει την προσπάθεια προστασίας του νησιού. Η Ιεράπετρα έχει αυτή τη στιγμή «βουλιάξει», έχει εξαφανιστεί. Απευθυνόμενη στον κ. Παραγκαμιάν δήλωσε ότι η Δημοτική Αρχή δεν κατηγορεί προσωπικά τον ίδιο (ως προσωπικότητα), απλά διαφωνεί με τον τρόπο που έχει διαχειριστεί όλο αυτό τον καιρό την κατάσταση ως Πρόεδρος της Επιτροπής δηλώνοντάς του ότι αυτός ο τρόπος προσβάλλει τη Δημοτική Αρχή. Δεν είναι δυνατόν ένα ολόκληρο Δημοτικό Συμβούλιο να λαμβάνει συγκεκριμένες αποφάσεις που εμπεριέχουν συγκεκριμένες προτάσεις και να μην είναι όλα αυτά «υπολογίσιμα» από την Επιτροπή. Όλοι οι εκπρόσωποι της τρέχουσας Δημοτικής Αρχής έχουν ασχοληθεί χρόνια με την τοπική αυτοδιοίκηση. Η μέριμνα όλων τόσα χρόνια είναι το νησί. Και εξέφρασε τη λύπη της για το γεγονός ότι και ο κ. Δασκαλάκης, και ο κ. Γουλιδάκης και ο κ. Μιχελαράκης – όλοι Ιεραπετρίτες – αλλά και ο Δασάρχης (κ. Κουδουμάς) που έχει αναλάβει λίγα χρόνια αλλά γνωρίζει πολλά για τη Χρυσή, να έχουν μία άλλη στάση ζωής γι' αυτό το θέμα. Απευθυνόμενη στον κ. Παραγκαμιάν και δεδομένου ότι έχει ο προαναφερόμενος, όπως δήλωσε, επικοινωνήσει με πάρα πολλούς επιστήμονες και δασολόγους για το θέμα των κέδρων, του τόνισε ότι ένας από τους λόγους της απογοητευτικής κατάστασης του

κεδρόδασους είναι και αυτό της ξηρασίας. Και αναφέρθηκε στην έρευνα του ΕΛΓΟ Δήμητρα η οποία ακόμα δεν έχει ολοκληρωθεί και την οποία χρηματοδότησε ο Δήμος Ιεράπετρας. Συνέχισε αναφέροντας ότι το 2018 που είχε αναλάβει για πρώτη φορά Αντιδήμαρχος είχε δηλώσει ότι «εμείς οι Ιεραπετρίτες οφείλουμε να προστατέψουμε το νησί γιατί εμείς το καταστρέφουμε, ούτε οι ξένοι τουρίστες, εμείς οι ίδιοι. Μπορούμε να μη μένουμε εμείς στο νησί;». Τότε λοιπόν όλοι εξέφρασαν έντονες αντιδράσεις γι' αυτές τις δηλώσεις της. Και ολοκλήρωσε σημειώνοντας ότι η Δημοτική Αρχή και η τοπική κοινωνία αγαπάει το νησί, επιθυμούν να το προστατέψουν αλλά παράλληλα να είναι και «δικό» τους υπό την έννοια να μπορούν να το «εκμεταλλευτούν» για την Ιεράπετρα. Και να μην «καταδικάζει» η Επιτροπή με τις ενέργειες και τις αποφάσεις της μία ολόκληρη περιοχή και μία ολόκληρη τοπική κοινωνία.

Γουλιδάκης (τακτικό μέλος/εκπρόσωπος Περιφέρειας): Ζήτησε το λόγο και αρχικώς καλωσόρισε την κα Ρουμελιωτάκη στην Επιτροπή επισημαίνοντας ότι η παρουσία της και η συμμετοχή της στη συνεδρίαση είναι προς τη «θετική» κατεύθυνση. Η Επιτροπή διεξάγει πλέον την 7^η κατά σειρά συνεδρίαση. Ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης εξέφρασε την επιθυμία να προσθέσει στη συζήτηση αναφέροντας τις προσωπικές του απόψεις για κάποια θέματα που έχουν ήδη τεθεί.

Αρχικώς αναφέρθηκε στο γεγονός ότι από τις 24 Μαΐου 2022, ημερομηνία διεξαγωγής της προηγούμενης συνεδρίασης, δεν έχει προχωρήσει τίποτα. Έχουν περάσει σαράντα μία ημέρες «χαμένες». Κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία, πέραν από τη πραγματοποίηση της 6^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής, παράλληλα εγκρίθηκαν -την ίδια μέρα- από την Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Κρήτης τόσο τα κονδύλια όσο και οι όροι των δύο Προγραμματικών Συμβάσεων (με συμβαλλόμενους την ΑΔΚ και τους φορείς ΜΦΙΚ/Μ.Α.Ι.Χ.). Και το λογικό θα ήταν να έχουν «τρέξει» τα ζητήματα. Προφανώς και υπήρξαν υπηρεσιακά προσκόμματα (υποστελέχωση προσωπικού, απρόβλεπτοι σοβαροί λόγοι που έθεσαν εκτός υπηρεσίας τα αρμόδια για το Σχέδιο Δράσης στελέχη της Αντιπεριφέρειας). Ωστόσο επεσήμανε ότι από την ημέρα που έλαβε η Αντιπεριφέρεια Λασιθίου τη συγκεκριμένη ΚΥΑ και το Σχέδιο Δράσης (νόμο της Ελληνικής Πολιτείας) για το νησί η προτεραιότητα του ιδίου – ως τότε Αντιπεριφερειάρχη – ήταν να συγκαλέσει άμεσα συσκέψεις και με την Τεχνική του Υπηρεσία αλλά και με τη Δ/ση Ανάπτυξης προκειμένου να εξεταστούν αναλυτικά οι «υποχρεώσεις» του φορέα του ως προς την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης [πού ακριβώς θα μπορούσαν να κατασκευάσουν τις υποδομές (ιατρείο, χώρους διαμονής, εξασφάλιση ενέργειας κα)]. Μέχρι τέλος Οκτωβρίου 2021 είχαν διαμορφώσει μία πρώτη συγκροτημένη εικόνα ώστε να συμμετέχουν ενεργά και με προτάσεις στις πρώτες συνεδριάσεις της Επιτροπής. Και υπενθύμισε στους παρευρισκόμενους ότι σε αυτές τις συνεδριάσεις ο ίδιος με την εμπειρία του ως φοροτεχνικός υπέβαλε προτάσεις και για το θέμα της φύλαξης (αριθμό φυλάκων-βάρδιες) αλλά και για το ιδιοκτησιακό. Ως εκπρόσωπος της Περιφέρειας δεν έλειψε από καμία συνεδρίαση με μοναδικό γνώμονα την υποχρέωσή τους ως Φορέας Χρηματοδότησης – δεδομένου ότι ο κ. Περιφερειάρχης ανταποκρίθηκε αμέσως στο αίτημα του ΥΠΕΝ για χρηματοδότηση του Σχεδίου Δράσης με 600.000,00€ - αυτού του μεγάλου εγχειρήματος, το οποίο ουσιαστικά υλοποιεί πράγματα που για δεκαετίες δεν έγιναν για το νησί. Δυστυχώς όλες τις περασμένες δεκαετίες υπήρξε έλλειψη πολιτικής βούλησης αλλά και έλλειψη συντονισμού των συναρμόδιων υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτής της μεγάλης προσπάθειας η Επιτροπή δεν ενεργεί μόνο μέσα στο αυστηρό πλαίσιο των δράσεων του Σχεδίου αλλά απεναντίας εντόπισε από πολύ νωρίς επιπλέον δράσεις που επιβάλλονται να γίνουν όπως διερεύνηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, άμεση εξεύρεση πλωτού μέσου για μετάβαση των φυλάκων στο νησί, άμεση εκτέλεση μικρών και επειγόντων δασοτεχνικών έργων κα.

Ως προς τις υπόλοιπες δράσεις του Σχεδίου που έχουν προχωρήσει, ανέφερε ότι μέσα από την άριστη συνεργασία των εκπροσώπων του ΜΦΙΚ, του ΕΛΚΕΘΕ, της ΑΔΚ και τις πολυάριθμες δια ζώσης συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν φτάσαμε σήμερα, και παρά τα προσκόμματα που προαναφέρθηκαν, σε συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Συνέχισε εκφράζοντας την έντονη δυσαρέσκειά του για την απουσία του κ. Ασπραδάκη, Αντιδημάρχου Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Ιεράπετρας και Προέδρου του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου, ο οποίος

προσκλήθηκε σε αυτή τη συνεδρίαση για να παρουσιάσει στην Επιτροπή τη πρόταση που υπέβαλε στην Αντιπεριφέρεια Λασιθίου για τη μελέτη εγκατάστασης λιμενικού προβλήτα στο νησί ύψους περίπου 230.000,00€, ενός πολύ σημαντικού έργου για το νησί. Ενώ λοιπόν προκαλεί ευχαρίστηση η κατάθεση της πρότασης του λιμενικού έργου από το Δήμο δείχνοντας επιτέλους σημάδια συνεργασίας με την Επιτροπή, ωστόσο το γεγονός της απουσίας του κ. Ασπραδάκη κρίνεται απογοητευτικό.

Συγκεκριμένα ως προς το ιδιοκτησιακό του νησιού, ανέφερε ότι, παρά της αναρμοδιότητας της Αντιπεριφέρειας περί του θέματος, με την αμέριστη συμπαράσταση του προσωπικού του συνεργάτη, κ. Νίκου Παπαδάκη, κατάφεραν να βρουν φακέλους και από το Υποθηκοφυλακείο για να εξακριβώσουν το βαθμό δυσκολίας που θα είχε η Επιτροπή στο ζήτημα της διερεύνησης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Επιπρόσθετα, ανταποκρίθηκε ο ίδιος θετικά στο αίτημα μελών της οικογένειας Τουμαζάτου μαζί με τον πληρεξούσιο εκπρόσωπό τους, και πραγματοποιήθηκε συνάντηση στην Αντιπεριφέρεια προκειμένου να ακουστούν οι απόψεις και θεωρίες τους. Συνέχισε αναφέροντας ότι κανείς δεν αρνείται το γεγονός ότι υπάρχουν ιδιοκτησίες στο νησί. Βεβαίως και υπάρχουν ιδιοκτησίες στη Χρυσή. Ωστόσο μέσα από τη διαδικασία πέντε συνεδριάσεων φτάσαμε στην έκτη για να μάθει η Επιτροπή ότι ο Δήμος Ιεράπετρας έχει ιδιοκτησία 8 στρεμμάτων στο νησί, πληροφορία ιδιαίτερα κρίσιμη καθώς θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο να διατεθεί αυτή η έκταση, εφόσον ανήκει σε ΟΤΑ, για τη κατασκευή ορισμένων εκ των υποδομών που προβλέπει το Σχέδιο Δράσης. Και προκαλεί εντύπωση ο λόγος που οι εκπρόσωποι του Δήμου τόσοι μήνες δεν είχαν αναφέρει αυτή τη πληροφορία. Αλλά και γενικότερα το να μην συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις τόσο καιρό οι εκπρόσωποι του Δήμου που γνωρίζουν όλα τα θέματα και προβλήματα του νησιού δημιούργησε τα σημαντικότερα εμπόδια καθώς σε αντίθετη περίπτωση πιθανόν η Επιτροπή να είχε λύσει πιο γρήγορα αυτά τα προβλήματα που ανέκυψαν.

Όσον αφορά στο αίτημα της Επιτροπής για συμμετοχή σε συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου προκειμένου να παρουσιαστεί το Σχέδιο Δράσης και οι μέχρι τώρα ενέργειες της Επιτροπής, ανέφερε ότι τότε σε συνεργασία με τον κ. Παραγκαμιάν ο οποίος είχε και την πρωτοβουλία, είχε υποβληθεί το εν θέματι αίτημα καθώς αρκετοί περιφερειακοί σύμβουλοι, όπως η κα Λιονή, ο κ. Κοπάσης, ο κ. Μανουσάκης και άλλοι είχαν εκφράσει την επιθυμία τους να λάβουν σε κάποια συνεδρίαση ενημέρωση για τα θέματα του νησιού. Αλλά και ο ίδιος είχε τονίσει στον κ. Μπαριτάκη, Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου, την αναγκαιότητα αυτής της ενημέρωσης. Στο δε προηγούμενο Περιφερειακό Συμβούλιο δυστυχώς ούτε ο κ. Ανδρουλάκης ούτε ο ίδιος δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν λόγω προσωπικών θεμάτων υγείας. Με αποτέλεσμα το ΚΚΕ και αιτούμενο να λάβει πλήρη ενημέρωση για το θέμα του νησιού, βρήκε το έδαφος να εξαπολύσει μύδρους για όλη αυτή τη προσπάθεια. Ο ίδιος είχε ενημερώσει τον κ. Νίκο Ξυλούρη, Θεματικό Αντιπεριφερειάρχη σε θέματα περιβάλλοντος, που τον αναπληρώνει στην Επιτροπή, ότι ουδέποτε προσκλήθηκε από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου να μιλήσει για το θέμα της νήσου. Ωστόσο ο κ. Ξυλούρης πήρε το λόγο στο συγκεκριμένο συμβούλιο αναφέροντας σε γενικές γραμμές τις δράσεις της Επιτροπής. Αυτό όμως έδωσε το περιθώριο στην άλλη παράταξη και να λένε τα δικά τους και να ισχυρίζονται ότι υπάρχει κάποιο «κενό». Δεν υπάρχει κανένα κενό. Ολοκληρώνοντας, απευθύνθηκε στον κ. Παραγκαμιάν, και πρότεινε να επανέλθει η Επιτροπή με δεύτερη επιστολή αιτούμενη τη συμμετοχή της σε επερχόμενη συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου γιατί εν τέλει το ενδιαφέρον είναι μεγάλο για τα ζητήματα της νήσου Χρυσή.

Όσον αφορά στις επιστολές που έχει αποστείλει η Επιτροπή στην Πολεοδομία του Δήμου, στη Δημοτική Αστυνομία αλλά και στο Δασαρχείο, υπενθύμισε στους παρευρισκόμενους ότι τόσο ο Προϊστάμενος της Πολεοδομίας, κ. Παπάγγελος όσο και της Δημοτικής Αστυνομίας, κ. Γαϊτανάκης, πέραν των επιστολών που τους είχαν αποσταλεί, είχαν προσωπικά προσκληθεί για να παρευρεθούν σε συνεδρίαση της Επιτροπής, είχαν ενημερώσει προσωπικά τον ίδιο ότι θα παρευρεθούν αλλά στη συνέχεια η Επιτροπή έλαβε επιστολή από το Γραφείο Δημάρχου ότι δεν θα συμμετάσχουν, κίνηση που πραγματικά προκάλεσε εντύπωση.

Στη συνέχεια, απευθυνόμενος στον κ. Ανδρουλάκη, νυν Αντιπεριφερειάρχη, επεσήμανε ότι άμεσα θα πρέπει να ολοκληρωθεί η σύνταξη των όρων της προγραμματικής σύμβασης με το ΕΛΚΕΘΕ ώστε μετά, και αφού εξεταστεί το υπόλοιπο της διαθέσιμης πίστωσης για το έτος 2022, να πάρει σειρά η

προγραμματική σύμβαση του Δήμου Ιεράπετρας για το λιμενικό έργο. Εξάλλου σε συνάντηση που είχε πραγματοποιηθεί αρχές του 2022, στην οποία ήταν παρούσα και η κα Ρουμелиωτάκη, ο ίδιος ο κ. Περιφερειάρχης είχε δεσμευτεί για το γεγονός ότι εάν δεν διατεθούν κονδύλια από την Κεντρική Διοίκηση, η Περιφέρεια θα ανταποκριθεί και θα χρηματοδοτήσει το Σχέδιο Δράσης.

Συνέχισε αναφέροντας ότι τώρα πια η Επιτροπή έχει διαμορφώσει μία ολοκληρωμένη και συγκροτημένη εικόνα για το πόσα χρόνια θα χρειαστούν για την πλήρη υλοποίηση του Σχεδίου. Σίγουρα δε θα γίνουν όλα τα προβλεπόμενα στη ΚΥΑ σύντομα. Αλλά η προσπάθεια της Επιτροπής είναι η επόμενη περίοδος μέχρι και τον Απρίλιο του 2023 να έχουμε έτοιμα ορισμένα μικρά και χρήσιμα εργαλεία ούτως ώστε να υπάρχει επισκεψιμότητα με μέτρα και κανόνες, όχι με ασυδοσία και αναρίθμητους περιηγητές πάνω στο νησί. Δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες και δεν έχουν επικαιροποιηθεί πολλές επιμέρους μελέτες που είναι αναγκαίες καθώς θα προσδιορίσουν συγκεκριμένους αριθμούς. Ο ημερήσιος αριθμός των 1500 ατόμων του ισχύοντος Κανονισμού λειτουργίας του νησιού προφανώς θέλει επικαιροποίηση καθώς είναι αυθαίρετος, δεν βασίστηκε σε συγκεκριμένη μελέτη.

Επανερχόμενος στο θέμα του ιδιοκτησιακού, εξέφρασε την αισιοδοξία του για το γεγονός ότι η διερεύνηση του ιδιοκτησιακού του νησιού θα ανατεθεί σύντομα σε δικηγορικό γραφείο. Ωστόσο μένει ένα δίλημμα. Αν μετά τη γνωμοδότηση του δικηγορικού γραφείου οριστικοποιηθεί ότι είναι πέντε, δέκα, είκοσι οι ιδιοκτήτες στο νησί παραμένουν σταθερά τα ζητήματα της προγενέστερης κατάστασης. Συγκεκριμένα, συνολικά τα κτίσματα που μπορούν να κατασκευαστούν πάνω στο νησί είναι 120 τ.μ. Δυστυχώς, αυτά είναι ήδη υφιστάμενα (με τα κτίσματα που ήδη υπάρχουν πάνω στη νήσο). Πώς θα αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα; Και απευθυνόμενος σε όλους και ειδικότερα στην κα Ρουμелиωτάκη, εκπρόσωπο του Δήμου Ιεράπετρας, κατέθεσε πρόταση ως εξής: Αν αποδειχθεί ότι όντως ο Δήμος Ιεράπετρας είναι ιδιοκτήτης έκτασης 8 στρεμμάτων, είναι διατεθειμένος να παραχωρήσει τα αναγκαία τετραγωνικά μέτρα για να κτιστούν κάποιες στοιχειώδεις υποδομές στο νησί όπως ιατρείο, ξενώνες και όσα προβλέπει το Σχέδιο Δράσης και υποχρεούται η Περιφέρεια βάσει της ΚΥΑ να υλοποιήσει; Ολοκληρώνοντας, ανέφερε ότι ο ίδιος σε συνεργασία με τον κ. Ανδρουλάκη αλλά και την υποστήριξη του κ. Περιφερειάρχη θα μεριμνήσουν για την εξεύρεση κονδυλίων για να ενισχυθούν γρήγορα οι μελέτες ώστε να γίνει και έργο. Και στη περίπτωση που υπάρξει σταδιακά εξέλιξη και έργο επεσήμανε ότι ο ίδιος ως τακτικό μέλος της Επιτροπής δεν θα έχει την ίδια άποψη με φέτος για το θέμα του περιορισμού της επισκεψιμότητας.

Συντονιστής: Παρενέβη και απευθυνόμενος στον κ. Γουλιδάκη ανέφερε ότι αυτή τη στιγμή η Επιτροπή έχει το εξής δεδομένο. Δημόσια έκταση στο νησί υπάρχει και είναι ο αιγιαλός/παραλία, οριοθετημένος με ΦΕΚ. Με αυτό το δεδομένο προς το παρόν προχωράει η Επιτροπή και οι φορείς υλοποίησης του Σχεδίου και παράλληλα γίνεται μεγάλη προσπάθεια να ξεκαθαριστούν τα υπόλοιπα ζητήματα.

Συνέχισε ενημερώνοντας τους παρευρισκόμενους ότι στην Αντιπεριφέρεια Λασιθίου όντως κατατέθηκε πρόταση από τον Δήμο Ιεράπετρας με τίτλο: «*Μελέτη εγκατάστασης λιμενικής προβλήτας στην περιοχή Βουγιού Μάτι της νήσου Χρυσή*», προϋπολογισμού 231.709,13€ με Φ.Π.Α., παρά το γεγονός ότι ο κ. Ασπραδάκης κατά την 5^η συνεδρίαση της Επιτροπής είχε αναφερθεί σε εκτιμώμενο προϋπολογισμό 160.000,00€. Σύμφωνα με την υποβληθείσα πρόταση δημιουργία του λιμενικού έργου απαιτεί τέσσερις (4) μελέτες ήτοι i) Λιμενική και Ακτομηχανική Μελέτη, με διάρκεια υλοποίησης τρεις μήνες, ii) Τοπογραφική βυθομετρική αποτύπωση και σύνταξη φακέλου εξομοίωσης χερσαίας ζώνης λιμένα, με διάρκεια υλοποίησης δύο μήνες, iii) Γεωτεχνική μελέτη, με διάρκεια υλοποίησης δύο μήνες, iv) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), με διάρκεια υλοποίησης τρεις μήνες. Ο συνολικός συμβατικός χρόνος ολοκλήρωσης του μελετητικού έργου ανέρχεται σε έξι (6) μήνες. Ωστόσο στον προαναφερόμενο χρόνο δεν περιλαμβάνεται ο χρόνος των εγκρίσεων, ο οποίος εκτιμάται σε τρία έτη.

Ο **Συντονιστής** επεσήμανε ότι δεδομένης της πολυπλοκότητας του αντικείμενου της μελέτης επιθυμούσε να έχει παρευρεθεί στη συνεδρίαση ο κ. Ασπραδάκης, ώστε να δώσει διευκρινίσεις επί της υποβληθείσας πρότασης. Απευθυνόμενος στη κα Ρουμелиωτάκη, ως εκπρόσωπο του Δήμου, ανέφερε ότι για παράδειγμα στο κείμενο του εγγράφου γίνεται αναφορά σε μελέτη δημιουργίας μώλου με κατακόρυφο μέτωπο, 130 μέτρων. Αναφορά που δεν αντιλαμβάνεται ο ίδιος ακριβώς τι σημαίνει.

Δηλαδή προτείνεται μώλος μήκους 130 μέτρων; Γιατί αν είναι έτσι, το θεωρεί υπερβολή για τη Χρυσή. Αυτός που υπάρχει τώρα στο νησί είναι μήκους περίπου 40 μέτρα.

Ρουμελιωτάκη: Απαντώντας στον Συντονιστή ανέφερε ότι αυτά τα θέματα είναι τεχνικής φύσεως και δεν τα γνωρίζει. Ίσως η μελέτη αυτή έγινε από το γραφείο του κ. Ρομπογιαννάκη γιατί είναι σταθερός συνεργάτης του Δήμου μέχρι τώρα. Ανέφερε ότι σε μία συνάντηση που πραγματοποιήθηκε πριν δύο εβδομάδες περίπου με τον Υπουργό Ναυτιλίας, κ. Πλακιωτάκη, και τέθηκε προς συζήτηση από τους εκπροσώπους του Δήμου το θέμα του λιμενικού έργου του νησιού (χρονικές δυσκολίες κυρίως), προτάθηκε και η πιθανότητα μίας εναλλακτικής λύσης, ήτοι η κατασκευή μίας ξύλινης προβλήτας, όπως υπάρχουν παρόμοιες σε άλλα κυκλαδίτικα νησιά. Ωστόσο για τη περίπτωση της νήσου Χρυσή υπάρχουν προσκόμματα επειδή ο χώρος που θα κατασκευαστεί είναι από τη νότια πλευρά του νησιού και πνέουν νοτιοανατολικοί άνεμοι, η εναλλακτική αυτή είναι δύσκολο να εφαρμοστεί στη πράξη. Οπότε στην ουσία ο Δήμος Ιεράπετρας παραμένει στην αρχική, υποβληθείσα, πρόταση και ευελπιστεί να προχωρήσει γρήγορα αυτή η διαδικασία.

Εξέφρασε και αυτή με τη σειρά της τους φόβους της για πιθανές καθυστερήσεις στη σύνταξη των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης με την Αντιπεριφέρεια Λασιθίου κατανοώντας ωστόσο πλήρως το ζήτημα της υποστελέχωσης που προαναφέρθηκε και δεσμεύτηκε ότι από τη μεριά τους ως Δήμος θα παράσχουν την απαιτούμενη βοήθεια προκειμένου να προχωρήσουν γρήγορα οι διαδικασίες. Ωστόσο τόνισε ότι οφείλουν όλοι στην Επιτροπή να βλέπουν ρεαλιστικά τα δεδομένα που υπάρχουν και να είναι προετοιμασμένοι για τις καθυστερήσεις που είναι βέβαιο ότι θα αντιμετωπίσουν.

Ανέφερε ότι ο Δήμος Ιεράπετρας στο πλαίσιο σύνταξης της πρότασής του για τα μέτρα 6.2. (Σήμανση, σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες τεχνικές προδιαγραφές μονοπατιών, περιμετρικής πορείας ως κύριας διαδρομής περιήγησης) και 6.3. (Κατάργηση αυτοσχέδιων δρόμων, με ειδική σήμανση σύμφωνα με τις θεσμοθετημένες τεχνικές προδιαγραφές μονοπατιών) του Σχεδίου Δράσης, αναμένει ακόμα την απάντηση της Δ/σης Δασών Λασιθίου (αρμόδιας υπηρεσίας) σχετικά με την υπόδειξη των σημείων (με συντεταγμένες) στο νησί όπου θα σχεδιαστούν οι νέοι δρόμοι, τα νέα μονοπάτια διέλευσης από τη μία παραλία στην άλλη. Στο σημείο αυτό επικρότησε την πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με την υποβολή αιτήματος στον Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. για την αφαίρεση των κατεστραμμένων υφιστάμενων μονοπατιών.

Ακολούθως, εξέφρασε την απορία της για το αν έχουν απομακρυνθεί οι τρεις γουρούνες που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στο νησί, καθώς και τα μηχανάκια. Επίσης για το τι έχει γίνει με το θέμα της απομάκρυνσης των ανεπιτήρητων ζώων αλλά και με το θέμα των πηγαδιών. Δεδομένου ότι έγινε αναφορά στο θέμα της ξηρασίας, η κα Ρουμελιωτάκη επεσήμανε ότι αν αντλείται νερό από τα πηγάδια δημιουργείται πρόβλημα στη βλάστηση.

Τέλος, ανέφερε στους παρευρισκόμενους ότι καθημερινά διανυκτερεύουν αρκετά άτομα στο νησί. Σε προηγούμενη συνεδρίαση είχε απευθύνει ερώτηση στη κα Κοζυράκη ως εξής: «Το κλείνουμε το νησί. Πώς εξασφαλίζουμε το κλείσιμο του νησιού; Αφού μπορούμε να εξασφαλίσουμε το κλείσιμο του νησιού άρα μπορούμε να εξασφαλίσουμε και τη προστασία του».

Συντονιστής: Απαντώντας στα ερωτήματα της κας Ρουμελιωτάκη ανέφερε ότι από τα πηγάδια έχουν απομακρυνθεί οι αντλίες και τα λάστιχα που υπήρχαν ενώ αναμένεται να απομακρυνθούν από το νησί. Ωστόσο εξέφρασε την ανησυχία του ότι δεδομένου ότι δεν υπάρχει φύλαξη στο νησί υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αυτά να επαναχρησιμοποιηθούν.

Ρουμελιωτάκη: Αναφέρθηκε στο γεγονός ότι ο κόσμος ο «ξένος» δεν μπαίνει στα ενδότερα του νησιού, δεν είναι αυτός που δημιουργεί το πρόβλημα. Ο ξένος κόσμος μπαίνει, κάνουν το μπάνιο τους και επιστρέφουν. Ούτε σκουπίδια αφήνουν, ούτε ογκώδη αντικείμενα αφήνουν, ούτε διανυκτερεύουν μέσα στο κεδρόδασος. Δεν έχουν καμία εμπλοκή σε όλες εκείνες τις παραβατικές δραστηριότητες που συντελούνται στο νησί. Ανέφερε χαρακτηριστικά : «οι δικοί μας άνθρωποι ευθύνονται γι' αυτές και χαίρομαι που μπήκαμε στη διαδικασία να φύγουν όλοι αυτοί από το νησί». Και επανέλαβε ότι οι επισκέπτες που πάνε το πρωί και φεύγουν το απόγευμα από το νησί δεν δημιουργούν προβλήματα. Το

2018 και το 2019 ο Δήμος είχε άριστη συνεργασία με τα караβάκια, στα οποία ο κόσμος ενημερωνόταν να συγκεντρώνει τα σκουπίδια του ο καθένας στο τσαντάκι του και να τα εναποθέτει στους μεγάλους κάδους απορριμμάτων που υπήρχαν στον προβλήτα. Με αυτό τον τρόπο σχεδόν τα 2/3 των απορριμμάτων έβγαιναν έξω στον προβλήτα και γινόταν σε πολύ μικρό βαθμό αποκομιδή απορριμμάτων μέσα στο νησί. Με άλλα λόγια οι «ξένοι» όταν τους καθοδηγήσει κανείς σωστά, δεν δημιουργούν προβλήματα στο νησί.

Στη συνέχεια ρώτησε τον κ. Παραγκαμιάν εάν θα γίνουν όλα όσα πρέπει να γίνουν και δεν έχει ετοιμαστεί ο προβλήτας, το νησί θα είναι επισκέψιμο;

Ο **Συντονιστής** απάντησε θετικά προκαλώντας την απορία της κας **Ρουμελιωτάκη** σχετικά με το πώς θα είναι αυτό εφικτό αφού ο υφιστάμενος προβλήτας έχει κριθεί παράνομος και κατεδαφιστέος. Σημείο στο οποίο, όπως ανέφερε η προαναφερόμενη, «στέκονται» στο Υπουργείο Περιβάλλοντος-και ο κ. Αμυράς- και αυτό επικαλούνται διαρκώς. Δηλαδή ότι δεν είναι εφικτή η αποβίβαση γιατί ο προβλήτας είναι παράνομος. Και στο σημείο αυτό διευκρίνισε ότι η Δημοτική Αρχή δεν έχει κανένα πρόβλημα με την Συντονίστρια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, κα Κοζυράκη. Την ευθύνη την έχει για όλα αυτά το ΥΠΕΝ.

Ο **Συντονιστής** συνέχισε αναφέροντας ότι του χρόνου το νησί θα είναι επισκέψιμο εφόσον υπάρχουν οι μηχανισμοί που προβλέπει η ΚΥΑ και οι σχετικές αποφάσεις για τον αριθμό των επισκεπτών και όλα τα υπόλοιπα που ορίζονται ρητώς στο ΦΕΚ.

Ακολουθώντας, και συμφωνώντας με την κα Ρουμελιωτάκη στο γεγονός ότι είναι πολύ σημαντικό το θέμα του λιμενικού έργου, ανέφερε ότι πρέπει να κατασκευαστεί ένας σύγχρονος και ασφαλής προβλήτας για τους επισκέπτες του νησιού, είτε αυτοί είναι φύλακες, είτε επισκέπτες-τουρίστες κλπ. Και επιβάλλεται οπωσδήποτε να προχωρήσει η Προγραμματική Σύμβαση για τη συγκεκριμένη μελέτη. Το ποσό είναι μεγάλο και θα επιβαρύνει αρκετά τον αρχικό προϋπολογισμό. Και απευθυνόμενους σε όλους πρότεινε να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρηματοδότησης από εναλλακτικές πηγές. Κάποιον ή κάποιους άλλους φορείς που θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν αυτή τη δράση.

Γουλιδάκης: Παρενέβη και δήλωσε ότι το ζήτημα θα πρέπει να τεθεί από τον ίδιο και τον κ. Ανδρουλάκη στον κ. Περιφερειάρχη και εξέφρασε την πεποίθησή του ότι δεν θα αρνηθεί την τροποποίηση του προγράμματος της Περιφέρειας και την πρόσθετη χρηματοδότηση. Εξάλλου ουδέποτε ο κ. Αρναουτάκης αρνήθηκε να εντάξει ώριμες μελέτες σε χρηματοδοτικά προγράμματα. Επομένως η σπουδή στο σημείο αυτό είναι να «τρέξουν» οι ήδη υποβληθείσες ώριμες προτάσεις των μελετών (πχ ΕΛΚΕΘΕ) και στη συνέχεια να εξεταστεί το επιπλέον ποσό που θα απαιτηθεί για το λιμενικό έργο. Ο Δήμος Ιεράπετρας έχει κάνει μία πολύ καλή προεργασία η οποία δεν είναι δεσμευτική. Υπό την έννοια ότι αν χρειαστεί επιδέχεται διορθώσεις ή αλλαγών. Ο κ. Ρομπογιαννάκης που προανέφερε η κα Ρουμελιωτάκη έχει ήδη έρθει σε επαφή με στελέχη της Αντιπεριφέρειας και όχι μόνο για το έργο στη Χρυσή αλλά για το σύνολο των έργων στο νομό Λασιθίου. Το επόμενο στάδιο είναι να δούμε με τα στελέχη της Περιφέρειας ποια είναι εκείνα τα μελετητικά γραφεία που έχουν τη δυνατότητα να εκτελέσουν αυτά τα έργα. Και έπειτα έχοντας μία συνολικά διαμορφωμένη εικόνα ο κ. Περιφερειάρχης δύναται να έρθει σε επικοινωνία με τα Υπουργεία προς αναζήτηση χρηματοδοτικών πόρων.

Συντονιστής: Παρενέβη και ανέφερε ότι παρόμοια λιμενικά έργα, όχι μόνο στη Κρήτη αλλά σε όλη την Ελλάδα, έχουν προξενήσει πολύ σοβαρά προβλήματα. Και τόνισε ότι όλους πρέπει να τους ενδιαφέρει στην Επιτροπή αλλά και στο φορέα υλοποίησης (Δήμο) ότι η οριστική πρόταση που θα προχωρήσει σε προγραμματική σύμβαση οφείλει να είναι πολύ καλά τεκμηριωμένη περιβαλλοντικά. Η συγκεκριμένη πρόταση που υπεβλήθη από το Δήμο όντως περιλαμβάνει και ακτομηχανική μελέτη και περιβαλλοντική μελέτη, αρκεί όμως να μην είναι για τυπικούς λόγους.

Γουλιδάκης: Παρενέβη και πρότεινε να γίνει μία επαφή και με το ΙΤΕ όπου υπάρχει εμπειρία σε παρόμοια έργα.

Ανδρουλάκης: Πήρε το λόγο και ανέφερε ότι είναι ευκαιρία τώρα που είναι παρόντα όλα τα μέλη να γίνει μία στοχοπροσήλωση σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα και τα έργα. Εννοώντας το εξής. Από τη μεριά του Δήμου Ιεράπετρας υπάρχουν οι αντιρρήσεις ως προς την επισκεψιμότητα, το οποίο είναι σεβαστό. Οπότε θα πρέπει να συνεργαστεί άμεσα ο Δήμος με την Αντιπεριφέρεια προκειμένου να μπούμε σε μία λογική στοχοπροσήλωσης τήρησης συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Ούτως ώστε να επιτευχθεί ο στόχος. Και το οικονομικό σκέλος δύναται να τακτοποιηθεί, με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο. Υπάρχει βούληση από την Περιφέρεια Κρήτης. Ενδεχομένως υπάρχει και η δυνατότητα που προανέφερε ο κ. Γουλιδάκης (περί τροποποίησης του προγράμματος της Περιφέρειας και πρόσθετης χρηματοδότησης). Το να μπούμε σε ΛΙΜ.5 είναι ένα θέμα που οι ειδικοί το γνωρίζουν. Η προσωπική του γνώμη, χωρίς να είναι ειδικός, είναι ότι θα μπορούσαμε να μπούμε και σε χαμηλότερο ΛΙΜ. Δήλωσε ότι κατανοεί πλήρως την αγωνία του Δήμου Ιεράπετρας σχετικά με την υλοποίηση των μέτρων του Σχεδίου που του αντιστοιχούν. Χαρακτήρισε ως πολύ θετικό το γεγονός της ενεργούς συμμετοχής του Δήμου στην τρέχουσα συνεδρίαση, δια της εκπροσώπου του κας Ρουμελιωτάκη. Ως προς το ζήτημα της υποστελέχωσης της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου ανέφερε συγκεκριμένα ότι γνωρίζει ότι ο όγκος και φόρτος εργασίας που έχει επωμιστεί η Αναπλ. Δ/ντρια Ανάπτυξης είναι πλέον μη διαχειρίσιμος. Και δήλωσε ότι στις προθέσεις του είναι η άμεση ενίσχυση του Τμήματός της με εσωτερικές μετακινήσεις αρχικά και προκειμένου το/α νέο/α άτομα να απασχοληθούν μόνο με τα ζητήματα της νήσου Χρυσή, δεδομένου του αυστηρά περιοριστικού χρονοδιαγράμματος (2+1 έτη). Έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί έργο το οποίο θα αλλάξει και τα δεδομένα στο ζήτημα της επισκεψιμότητας.

Συντονιστής: Παρενέβη λέγοντας ότι ενώ η σύνταξη γενικά μίας προγραμματικής σύμβασης είναι θέμα μίας εβδομάδας, στη περίπτωση της νήσου απαιτήθηκαν τρεις μήνες για δύο Προγραμματικές Συμβάσεις. Και δήλωσε ότι αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση δυστυχώς δεν θα είναι εφικτό να υλοποιηθεί το Σχέδιο Δράσης εντός του χρονοδιαγράμματος που ορίζει η ΚΥΑ. Και απευθυνόμενος στον κ. Ανδρουλάκη, του δήλωσε ότι η Επιτροπή πολύ ευχαρίστως να βοηθήσει αν χρειαστεί με τις ενέργειές της, ήτοι να αιτηθεί στη κεντρική υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου να αναλάβουν τις διαδικασίες ειδικά για τα θέματα του νησιού. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να προχωρήσουν αυτά.

Επεσήμανε ότι στο μυαλό όλων δεν πρέπει να είναι πρωτίστως το πότε θα έχει επισκεψιμότητα το νησί. Αλλά πρέπει πρώτα να καθοριστούν τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά της επισκεψιμότητας. Και επιπλέον υπάρχει και η ΚΥΑ που έχει ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, που στην αρχή φαινόταν μία χαρά σε όλους στην Επιτροπή, όμως με όλα αυτά που προκύπτουν μέσα σε αυτούς τους μήνες εφαρμογής του Σχεδίου, ήτοι προσφυγές σε ΣΤΕ, κατάθεση απόψεων σε δικαστικές αρχές κα., διαρκής ανάγκη παραχώρησης συνεντεύξεων προκειμένου να ανατρέπονται φαινόμενα παραπληροφόρησης και εσφαλμένων εντυπώσεων, η Επιτροπή «χάνει» πολύτιμο χρόνο από το ουσιαστικό έργο της. Και επανέλαβε ότι όλα τα μέλη της Επιτροπής παρέχουν το έργο τους εθελοντικά. Επομένως, πρέπει όλοι να αντιληφθούν ότι ένα από τα σημαντικά αποτελέσματα που θα αφήσει αυτή η Επιτροπή είναι και ο τρόπος διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών. Γιατί θα εντοπίσει τα προβλήματα, τις συγκρούσεις -όλα καταγράφονται- και θα προτείνει λύσεις. Όστε μετά που θα αναλάβει η Μονάδα ΠΠ Ανατολικής Κρήτης -ως διάδοχος κατάσταση- θα παραλάβει μία κατάσταση όπου η εμπειρία θα έχει ήδη κατακτηθεί (από τη λειτουργία της Επιτροπής) και θα είναι πιο «βατά» τα ζητήματα διαχείρισης αυτών των περιοχών. Ολοκληρώνοντας, επεσήμανε σε όλους ότι αν δεν «στηριχτούν» ουσιαστικά οι υπηρεσίες, δεν υπάρχει περίπτωση να δούμε διαφορά σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.

Ρουμελιωτάκη: Ζήτησε το λόγο και επανέφερε ως θέμα συζήτησης τις δράσεις που καλείται να υλοποιήσει ο Δήμος σχετικά με τα μονοπάτια (σημάνσεις κλπ). Και δήλωσε ότι η Δ/ση Δασών Λασιθίου πρέπει να υποδείξει στο Δήμο και να προσδιορίσει, μέσω μίας μελέτης, που ακριβώς θα γίνουν οι δράσεις (από πού μέχρι που θα γίνουν τα μονοπάτια κα).

Συντονιστής: Ανέφερε ότι όλα τα προαναφερθέντα, ήτοι η διατύπωση της πρότασης του Δήμου, θα γίνει σε συνεργασία με άλλους φορείς όπως το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, τη Δασική Υπηρεσία, ενδεχομένως με το Μ.Α.Ι.Χ..

Κοζυράκη: Παρενέβη και δήλωσε ότι κατανοεί και συμφωνεί σε όλα όσα επισημαίνει η κα Ρουμελιωτάκη γι' αυτές τις δράσεις. Ανέφερε ότι η ΚΥΑ περιλαμβάνει κάποιες δράσεις που αποτελούν δασοτεχνικά έργα. Και τα οποία για να τα εκτελέσει ο Δήμος θα πρέπει να προηγηθεί Προγραμματική Σύμβαση με τον αρμόδιο φορέα που είναι η Δασική Υπηρεσία. Αυτή η υπηρεσία εξαρχής έπρεπε να είναι ο φορέας υλοποίησης. Ανέφερε ότι γνωρίζει ότι ο κ.Κουδουμάς έχει ήδη κάνει μία προεργασία για τα decks και τη μετατόπιση αυτών σε σημεία περιμετρικά του νησιού. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα αυτές οι συγκεκριμένες δράσεις να εκτελεστούν από τη Δ/ση Δασών Λασιθίου. Ήτοι μέσω Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ Δήμου και Δασικής Υπηρεσίας. Να είναι Κύριος του Έργου ο Δήμος και τα έργα να εκτελεστούν από τη Δ/ση Δασών, ως δασοτεχνικά.

Συντονιστής: Παρενέβη και ανέφερε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν, βάσει της ΚΥΑ, καθορισμένες χρήσεις γης στις περιοχές προστασίας του νησιού. Αυτά όλα πρέπει να ληφθούν υπόψη. Διευκρίνισε ότι για το νησί υπάρχει ένα θεσμοθετημένο Σχέδιο Δράσης το οποίο, εκτός των άλλων, καθορίζει και τις ζώνες προστασίας. Η Χρυσή ως προστατευόμενη περιοχή διαφέρει αυτή τη στιγμή από τις υπόλοιπες στην Ελλάδα για τις οποίες δεν έχουν θεσμοθετηθεί Σχέδια Δράσης και βρίσκονται στη φάση οριστικοποίησης των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών προκειμένου να εκδοθούν οι σχετικές ΚΥΑ ή ΠΔ. Σημείωσε ωστόσο ότι οι δράσεις αυτές δεν έχουν απασχολήσει πολύ την Επιτροπή στη παρούσα φάση καθώς πρέπει άλλα θέματα να ξεκαθαριστούν. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι δεν είναι δυνατό να ανοίξουμε ή να κλείσουμε ένα μονοπάτι ή να βάλουμε σημάτσες σε μία περιοχή που ενδεχομένως είναι ιδιόκτητη. Γι' αυτό και η Επιτροπή επεσήμανε από την πρώτη κιόλας συνεδρίαση το ζήτημα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Ρουμελιωτάκη: Παρενέβη και εξέφρασε τη προσωπική της άποψη για το γεγονός ότι το ιδιοκτησιακό είναι ζήτημα που οφείλει το Υπουργείο να επιλύσει. Η Επιτροπή συγκροτήθηκε για να παρακολουθεί το Σχέδιο Δράσης και να συντονίζει την εφαρμογή του, δεν έχει αρμοδιότητα να επιλύσει το ιδιοκτησιακό.

Συντονιστής: Απάντησε ότι μπορεί να αποδειχτεί, με μεγάλη σαφήνεια, ότι μεγάλα κομμάτια του νησιού δεν είναι ιδιόκτητα.

Ρουμελιωτάκη: Διέκοψε και ανέφερε ότι κατά τον κ. Ιωάννου (Αναπλ. Γενικό Δ/ντή Δασών) και σύμφωνα με τη τοποθέτησή του κατά τη συνάντηση που είχε γίνει με τον τότε Υπουργό, κ. Χατζηδάκη, βάσει των στοιχείων που διαθέτει η Δ/σή του δεν τίθεται θέμα ιδιοκτησιακού. Δηλαδή οι γνώμες διίστανται.

Συντονιστής: Συμφώνησε σε αυτό με την κα Ρουμελιωτάκη ωστόσο επέμεινε στην άποψή του ότι δεν παύει να αποτελεί ένα πολύπλοκο ζήτημα που πρέπει να ξεκαθαριστεί οριστικά. Ενδεικτικά, ανέφερε ότι ο αποχαρακτηρισμός του οικοπέδου της οικογένειας Γιαλυράκη έγινε με βάση υπευθύνων δηλώσεων πολιτών -έτσι γινόταν τότε-οι οποίοι βεβαίωναν ότι υπάρχουν τα κτίσματα αυτά πριν το 1954. Αν κοιτάξει κανείς την αεροφωτογραφία του 1942-1960 απεικονίζεται ένα μόνο κτίσμα.

Συνέχισε αναφέροντας ότι υπάρχει το Σχέδιο Δράσης για την προστασία του οικοτόπου των αρκεύθων σε όλη την Ελλάδα, είναι και αυτό Υπουργική Απόφαση. Σε αυτό προβλέπονται δράσεις για το νησί, συνολικού προϋπολογισμού 340.000,00€. Τα χρηματοδοτικά προγράμματα (ΕΣΠΑ) γι' αυτές τις δράσεις «ανοίγουν» τον ερχόμενο Οκτώβριο. Μία μεγάλη δράση αφορά στην μελέτη του φαινομένου της της ξήρανσης και της οικολογίας του άρκευθου, προϋπολογισμού 150.000,00€. Επιπλέον κάποιες δράσεις είναι παρόμοιες με αυτές του δικού μας Σχεδίου και επομένως μπορούν να εξοικονομηθούν χρήματα. Δεδομένου ότι είναι πολύ γενικά διατυπωμένες οι δράσεις μπορούν αυτές να εξειδικευτούν (για το νησί) έτσι ώστε να αξιοποιηθεί όλο το διαθέσιμο ποσό.

Ολοκλήρωσε διατυπώνοντας τα θέματα για τα οποία η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει αποφάσεις στη τρέχουσα συνεδρίαση. Πρώτον για το αν θα συνεχιστεί η συνεργασία με την Αντιπεριφέρεια Λασιθίου

στο ζήτημα της διεκπεραίωσης των Προγραμματικών Συμβάσεων ή εναλλακτικά να ζητηθεί η συνδρομή της κεντρικής υπηρεσίας της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου. Δεύτερον πρότείνει να προσκληθούν δύο – τρεις επιστήμονες του πεδίου, οι οποίοι γνωρίζουν τα φυτά (και το *Juniperus phoenicea* και το *Juniperus macrocarpa*) καθώς έχουν δουλέψει με τη φυσιολογία και την οικολογία τους. Παράλληλα να προσκληθούν οι επικεφαλής του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., κ. Τριάντης και κ. Μητσόπουλος. Και όλοι μαζί με την Επιτροπή να κάνουν επίσκεψη στο νησί, ώστε να δουν οι ειδικοί (γιατί αυτοί θα ασχοληθούν μετά ενδεχομένως με το πρόγραμμα) το φυτό (ρίζες, φύλλα κα) και μετά, στην επιστροφή, να γίνει μία συνεδρίαση στην Ιεράπετρα για να συζητηθούν τα ευρήματα της αυτοψίας και οι πιθανοί τρόποι διαχείρισης του ζητήματος της ξήρανσης των κέδρων στο πλαίσιο υλοποίησης του προβλεπόμενου Σχεδίου Δράσης για τον οικότοπο των αρκεύθων στη Χρυσή. Στη περίπτωση που αποφασιστούν τα προαναφερθέντα θα πρέπει να εξεταστεί πώς θα καλυφθούν οι δαπάνες μετακίνησής τους, οι δαπάνες φιλοξενίας τους κλπ.

Κοζυράκη: Παρενέβη και συμπλήρωσε ότι ίσως θα πρέπει να εξεταστεί και εδαφολογικά το νησί. Κατά την αυτοψία της Επιτροπής στο νησί παρατηρήθηκε ότι στο νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού οι κέδροι ήταν πολύ χαμηλοί και είχαν «πνιγεί» από το άλλο χωροκατακτητικό φυτό ενώ εντοπίστηκε ξήρασή τους σε ποσοστό 100% (ήταν όλοι ξεροί). Ενδεχομένως στο σημείο αυτό θα πρέπει να διερευνηθεί και ο εδαφολογικός παράγοντας.

Συντονιστής: Συμφωνώντας με τη κα Κοζυράκη ανέφερε ότι αυτό το φυτό ονομάζεται *Periploca angustifolia* έχει βρεθεί στη Χρυσή, στη Γαύδο και και πιο πρόσφατα σε μερικά σημεία στην Κρήτη. Είναι ένα φυτό που ανέκαθεν είχε παρουσία στο νησί. Αυτό εξαπλώνεται στη βόρεια Αφρική και είναι εξαιρετικά ξηρόφιλο. Το φαινόμενο της ραγδαίας εξάπλωσής του στο νησί πρέπει να διερευνηθεί όποσδήποτε.

Στο σημείο αυτό η κα **Ρουμелиωτάκη** παρενέβη προτείνοντας στην Επιτροπή να προσκληθεί ο κ. Πετράκης Παναγιώτης, επιστημονικά υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος που ήδη διεξάγεται από τον ΕΛΓΟ Δήμητρα για τους κέδρους στο νησί, στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης με το Δήμο Ιεράπετρας ενώ και ο κ. **Γουλιδάκης** παρενέβη και πρότείνει τη διεξαγωγή μίας ειδικής ημερίδας στην Ιεράπετρα με εισηγητές ειδικούς επιστήμονες ώστε να γίνει μία επιστημονική ενημέρωση για τα προβλήματα του κεδρόδασους του νησιού.

Συντονιστής: Ανέφερε ότι ο ίδιος βρίσκεται σε επικοινωνία με τον κ. Πετράκη. Επίσης στην Επιτροπή έχει κοινοποιηθεί η ενδιάμεση Έκθεση έτους 2019 του ΕΛΓΟ Δήμητρα «*Ειδική έρευνα για τα αίτια υποβάθμισης και ανάκαμψης του χαρακτηριστικού είδους οικοτόπου 2250* με προεξάρχον το δενδρώδες είδος Juniperus oxycedrus macrocarpa (Sm.) Neill. ή J. macrocarpa Sm.*». Είναι μελέτη που έχει ανατεθεί το 2017 και τώρα είμαστε στο 2022.

Κοζυράκη: Παρενέβη και ανέφερε ότι το 2017 η Δ/ση Δασών Λασιθίου είχε απευθύνει έγγραφη πρόσκληση στον ΕΛΓΟ Δήμητρα προκειμένου να επισκεφθεί ένας ειδικός επιστήμονας το νησί και να εκφράσει τις απόψεις του σχετικά με το θέμα της ξήρανσης των κέδρων. Ο ΕΛΓΟ Δήμητρα ανταποκρίθηκε θετικά στο ανωτέρω αίτημα και έτσι ο κ. Παναγιώτης Τσόπελας, Δρ Δασολόγος-Φυτοπαθολόγος και ερευνητής το ΙΜΔΟ (του ΕΛΓΟ Δήμητρα) επισκέφθηκε δύο φορές το νησί. Τότε πραγματοποιήθηκε μακροσκοπική εξέταση και λήψη δειγμάτων από φυτά αρκεύθου και άλλων θαμνωδών, φρυγάνων και ποωδών φυτών, τα οποία εμφάνιζαν συμπτώματα νεκρώσεων. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν εργαστηριακές αναλύσεις στο Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας του ΙΜΔΟ για τη πιθανή απομόνωση παθογόνων οργανισμών. Το συμπέρασμα που εξήχθη από όλη αυτή τη διαδικασία- και σύμφωνα με το με αρ.πρωτ. 33163/814/20-7-2018 σχετικό έγγραφο του ΙΔΜΟ προς τη Δ/ση Δασών Λασιθίου - ήταν ότι οι εκτεταμένες νεκρώσεις ειδών αρκεύθου, σχίνου, καθώς και των υπολοίπων φρυγάνων και ποωδών φυτών δεν προκύπτει ότι οφείλονται σε κάποιο παθογόνο αίτιο ή έντομο. Στη περίπτωση του νησιού παρατηρήθηκαν γενικευμένες μαζικές νεκρώσεις πολλών διαφορετικών φυτικών ειδών, ως εκ τούτου, η πιθανότητα να οφείλονται οι νεκρώσεις των φυτών σε κάποιο βιοτικό παράγοντα χαρακτηρίστηκε μικρή. Και επεσήμαναν ότι με βάσει τα στοιχεία που

διέθεταν δεν μπόρεσαν να αξιολογήσουν εάν κάποιος αβιοτικός παράγοντας έχει συμβάλει στις εκτεταμένες νεκρώσεις φυτών στη νήσο Χρυσή.

Συντονιστής: Συμπλήρωσε ότι και το Μ.Α.Ι.Χ. στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος LIFE - JUNICOAST στα Παραδοτέα του κάνει αναφορά σε μεγάλα ποσοστά ξηράσεων, της τάξης του 50%. Συγκεκριμένα στο δυτικό μέρος του νησιού οι ερευνητές του Μ.Α.Ι.Χ. είχαν καταγράψει σχεδόν 70 δένδρα «πεθαμένα». Και βέβαια η αναγέννηση είναι ανύπαρκτη και γνωστή από τότε. Το θέμα της ξήρανσης γενικότερα είναι μεσογειακό φαινόμενο, όχι μόνο στο νησί.

Στο σημείο αυτό ο κ. **Δασκαλάκης** ζήτησε το λόγο και εξέφρασε το ερώτημα για το εάν έχει η Επιτροπή λάβει κάποια ενημέρωση από το Δασαρχείο σχετικά με τη συχνότητα των ελέγχων στο νησί το τελευταίο διάστημα καθώς και για το εάν έχουν βεβαιωθεί παραβάσεις και αν ναι τον τύπο αυτών.

Συντονιστής: Απάντησε ότι, μετά από τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον κ. Κουδουμά, ενημερώθηκε ότι το νησί δυστυχώς δεν φυλάσσεται. Έχουν πάει κάποιες φορές οι δασοφύλακες με ένα από τα πλοία που δραστηριοποιούνται στο νησί. Οι δασοφύλακες αρνούνται να πάνε γιατί το δρομολόγιο των ημερόπλοιων και των караβιών που πηγαίνουν στο νησί είναι εκτός υπηρεσιακού τους ωραρίου. Πρόβλημα που ευελπιστεί να λυθεί όταν η Δασική Υπηρεσία παραλάβει το πλωτό σκάφος που παρεχωρήθη από τον Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. Επίσης ανέφερε ότι στον προγραμματισμό της Δασικής Υπηρεσίας κατά τον προηγούμενο μήνα ήταν και η πραγματοποίηση μίας συντονισμένης επιχειρησιακής δράσης στο νησί, σε συνεργασία με το Λιμενικό και την Αστυνομία, ωστόσο αναβλήθηκε λόγω καιρικών συνθηκών. Συνέχισε προτείνοντας στα μέλη να ενεργήσει η Επιτροπή ως προς το θέμα αυτό με τρόπο που να συντονιστούν πάλι οι συναρμόδιες υπηρεσίες και να πραγματοποιήσουν μία επίσκεψη στο νησί, ήτοι με τη συμμετοχή υπηρεσιακών στελεχών του Δήμου, της Περιφέρειας, της Αστυνομίας και ενδεχομένως και με τη παρουσία δύο μελών της Επιτροπής.

Μετά τη διεξοδική συζήτηση που διημέφθη και την ανάλυση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης ακολούθησαν οι επιμέρους τοποθετήσεις των συμμετεχόντων στη συνεδρίαση ως εξής:

Δασκαλάκης: Καταρχάς, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έχει λάβει ακόμα απάντηση από τον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης, κ. Μπαριτάκη, στο αίτημά της για συμμετοχή εκπροσώπων της σε επόμενη συνεδρίασή του προκειμένου να ενημερώσει τους περιφερειακούς συμβούλους για την ΚΥΑ και τις δράσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο εφαρμογής και παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης του νησιού. Πρότεινε στα μέλη να σταλεί πάλι επιστολή ώστε να επανεξεταστεί το αίτημα.

Ακολούθως, εκφράζοντας την προσωπική του άποψη, ανέφερε ότι αυτά που επιθυμεί να γίνουν φέτος είναι :

- i) να τηρηθεί η απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης περί της επισκεψιμότητας,
- ii) να μη στηθεί καμία σκηνή και κανένα παράπηγμα στο νησί,
- iii) να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι από τη Δασική Υπηρεσία, της οποίας το έργο με την συγκεκριμένη απόφαση της ΑΔΚ διευκολύνεται. Στο σημείο αυτό αναφέρθηκε στο γεγονός της έκδοσης σχετικής δικαστικής απόφασης η οποία επέβαλε σε όλους όσους είχαν «καβάντζες» ποινή 18 μηνών με αναστολή. Αυτό σημαίνει ότι αν αυτοί οι συγκεκριμένοι άνθρωποι επαναλάβουν την παραβατική τους συμπεριφορά η ποινή που θα τους επιβληθεί θα είναι πλέον αυστηρότερη και πιθανόν να οδηγηθούν και στη φυλακή.
- iv) να υλοποιηθούν από τον Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. τα μικρά δασοτεχνικά έργα στο νησί, βάσει της Τεχνικής Έκθεσης της ΑΔΚ. Η οριοθέτηση θα γίνει σε δημόσια έκταση και συγκεκριμένα στον αιγιαλό, οπότε δεν θα υπάρχει πρόβλημα με τους φερόμενους ιδιοκτήτες.
- v) να υλοποιηθούν οι μελέτες του Σχεδίου Φύλαξης και Εποπτείας και Φέρουσας Ικανότητας (όσον αφορά στην επισκεψιμότητα) εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος της προγραμματικής σύμβασης που έχει υπογραφεί, ώστε να έχει η Επιτροπή αυτά τα «εργαλεία» για το επόμενο έτος.

vi) να συνταχθεί και να υπογραφεί η προγραμματική σύμβαση με αντικείμενο τη μελέτη της λιμενικής εγκατάστασης (προβλήτα) στη Χρυσή.

Τόνισε ότι αν όλα τα προαναφερθέντα γίνουν μέχρι τη λήξη του έτους δεν μπορεί κανείς να πει ότι είναι και λίγα, δεδομένων και όλων αυτών των προσκομμάτων που έχει αντιμετωπίσει η Επιτροπή από τη συγκρότησή της μέχρι σήμερα. Θα είναι ένα τεράστιο βήμα σε σχέση με τα προηγούμενα τριάντα χρόνια, όπου δεν έγινε τίποτα ουσιαστικό για την αειφόρο διαχείριση της Χρυσής. Επίσης ανέφερε ότι αν ο Δήμος Ιεράπετρας είχε ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του έγκαιρα, ήτοι κατά τη 2^η συνεδρίαση της Επιτροπής τον μήνα Δεκέμβριο όπου είχαν κληθεί όλοι οι φορείς υλοποίησης να υποβάλλουν τις προτάσεις τους για τις δράσεις που έχουν αναλάβει βάσει ΦΕΚ, τότε ίσως ήδη να είχε ξεκινήσει η εκπόνηση της μελέτης του λιμενικού έργου.

Στη συνέχεια θέλησε να τοποθετηθεί, σε απάντηση των σχολίων της κας Ρουμελιωτάκη περί της δήλωσής του - σε κείμενο που αρθρογράφησε και δημοσίευσε σε ΜΜΕ - ότι «η Ιεράπετρα δεν είναι μόνο η Χρυσή». Ανέφερε ότι η Ιεράπετρα έχει ένα «άλφα» τουρισμό. Όπως ανέφερε και ο κ. Γουλιδάκης, και σε άλλες περιοχές της Κρήτης (όχι μόνο στον Άγιο Νικόλαο ή τη Σητεία) υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα με τους τουρίστες που κυκλοφορούν και κάνουν δραστηριότητες έξω. Τα 5στερα και τα 4στερα τουριστικά καταλύματα της Ιεράπετρας είναι γεμάτα. Ωστόσο ελάχιστοι είναι εκείνοι που κυκλοφορούν έξω από αυτά. Ολόκληρη η Ευρώπη πια αντιμετωπίζει οικονομική κρίση. Οι Ευρωπαίοι τουρίστες επομένως που επισκέπτονται την περιοχή, διαμένουν στα καταλύματα, τρώνε μέσα σε αυτά, διασκεδάζουν/ψυχαγωγούνται μέσα σε αυτά. Ελάχιστοι βγαίνουν έξω για να δραστηριοποιηθούν και μέσα σε αυτό το πλαίσιο επισκέπτονται κάποιοι το νησί. Όμως διοργανώνονται από τουριστικούς πράκτορες εκδρομές δύο φορές την εβδομάδα σε περιοχές γύρω από την Ιεράπετρα. Ποιο συγκεκριμένα, διοργανώνονται ολοήμερες ορεινές εκδρομές με τζιπ στο Σελάκανο, όπου οι συμμετέχοντες εκτός της επίσκεψης που κάνουν στο μεγαλύτερο δάσος της Κρήτης, τρώνε στην ταβέρνα της Αγίας Παρασκευής και το απόγευμα απολαμβάνουν το αναψυκτικό ή τον καφέ τους στα Τέρτσα. Πραγματοποιούνται και άλλου είδους επισκέψεις όπως στις Λιθίνες από ξενοδοχείο του Κουτσουρά στα πλαίσια των οποίων γνωρίζουν οι επισκέπτες την ενδοχώρα, την φύση της, τα προϊόντα που παράγονται και τις αρχαίες ελιές που υπάρχουν εκεί. Ακόμη ένα παράδειγμα, είναι οι δράσεις γευσιγνωσίας αρωματικών ελαιόλαδων, που υλοποιεί η ΚΟΙΝΣΕΠ ΕΠΤΑΣΤΙΚΤΟΣ στο Κάτω Χωριό που γίνονται οργανωμένα με γκρουπ από ξενοδοχεία του Αγίου Ιωάννη δύο φορές την εβδομάδα. Όλες αυτές οι δράσεις που έχουν φέτος προκύψει και δεν υλοποιούνταν τα προηγούμενα χρόνια, ενισχύουν όχι μόνο την τοπική οικονομία αλλά προσδίδουν ποιοτικά χαρακτηριστικά στον βιώσιμο τουρισμό της Ιεράπετρας.

Ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής ότι, σύμφωνα με πληροφορίες και δικούς του υπολογισμούς, μέχρι στιγμής τη Χρυσή κάθε μέρα επισκέπτονται γύρω στα 200 άτομα με τα μικρότερα караβάκια ενώ τα δύο μεγάλα ημερόπλοια, που προς στιγμήν δεν πάνε κάθε μέρα δύνανται να επιβιβάσουν maximum γύρω στα 450 άτομα. Να λάβουμε υπόψη μας επίσης ότι οι δυνατοί αέρηδες που φέτος έχουν ξεπεράσει κάθε προηγούμενο είναι ανασταλτικός παράγοντας στην επισκεψιμότητα του νησιού.

Στο σημείο αυτό, και μετά από ερώτημα που έθεσε ο κ. **Δασκαλάκης** σχετικά με το δημοτικό τέλος ύψους 1€ που είθισται να εισπράττει ο Δήμος Ιεράπετρας από κάθε επισκέπτη του νησιού και για το αν αυτό γίνεται στην παρούσα φάση από το Δήμο, η κα **Ρουμελιωτάκη** διευκρίνισε ότι δεν είναι νόμιμο αυτή τη στιγμή που εφαρμόζεται η παρούσα απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (περί περιορισμού της επισκεψιμότητας) να διενεργείται αυτή η χρέωση σε κάθε επισκέπτη καθώς η έννοια του 1€ είναι ανταποδοτική. Αυτή τη στιγμή δεν παρέχονται υπηρεσίες στους επισκέπτες του νησιού, δεδομένου ότι τους επιτρέπεται μόνο η προσωρινή παραμονή τους στον αιγιαλό-παραλία, απαγορεύεται η πρόσβασή τους στα ενδότερα και δεν τους παρέχονται οι στοιχειώδεις υπηρεσίες υγείας (ιατρείο, τουαλέτες, αναψυκτήριο κλπ). Το γεγονός ότι ο εκάστοτε πλοιοκτήτης συνεχίζει να «χρεώνει» το ίδιο αντίτιμο στο εισιτήριο του επισκέπτη δεν αφορά το Δήμο και αποτελεί καθαρά τιμολογιακή πολιτική του εκάστοτε επιχειρηματία.

Δασκαλάκης: Συνέχισε αναφέροντας ότι τόσα χρόνια ο Δήμος Ιεράπετρας δηλώνει ότι η μόνη αρμοδιότητα που έχει στο νησί είναι η αποκομιδή των απορριμμάτων και σχολίασε ότι καλά την έκανε τόσα χρόνια παρά τα όσα προβλήματα που αντιμετώπιζε. Η «δουλειά» της Επιτροπής, μέσα σε τρεις-τέσσερις μήνες, ανέδειξε ότι στις ιδιοκτησίες που υπάρχουν στη Χρυσή και έχουν κριθεί ως μη δασικές εκτάσεις (σχετική και η προσφυγή της οικογ.Γιαλυράκη στο ΣτΕ) υφίστανται κτίρια στα οποία έχουν πια αρμοδιότητα υπηρεσίες του Δήμου Ιεράπετρας, συγκεκριμένα το Αυτοτελές Τμήμα Δόμησης του Δήμου. Επομένως ο Δήμος θα έπρεπε από πέρυσι ή πρόπερσι να έχει κάνει τους απαραίτητους ελέγχους ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο πολεοδομικών παραβάσεων και αυθαιρεσιών. Εξάλλου όλη η Ιεράπετρα γνωρίζει ότι εκεί έχουν γίνει επεκτάσεις και οι αρμόδιες υπηρεσίες το «αγνοούν».

Ανδρουλάκης: Παρενέβη και επεσήμανε ότι αν θα μπορούμε στη λογική να κτιστεί εκεί και η παραμικρή υποδομή θα πρέπει να εξεταστεί και το ΣΧΟΟΑΠ, με το ενδεχόμενο σημειακής τροποποίησής του.

Δασκαλάκης: Επιβεβαίωσε την επισήμανση του Αντιπεριφερειάρχη και επανέλαβε ότι αυτά τα κτίρια που έχουν γίνει εκεί συν το φυλάκιο, ξεπερνούν συνολικά τα τετραγωνικά μέτρα που ορίζει το ΣΧΟΟΑΠ. Ολοκληρώνοντας, σχολίασε την άποψη που έχει εκφραστεί επανειλημμένως από εκπροσώπους της Δημοτικής Αρχής ότι αυτοί οι χιλιάδες επισκέπτες του νησιού τόσα χρόνια δεν δημιουργούσαν προβλήματα στο νησί, και ανέφερε ότι είναι αδύνατον να ισχυρίζεται κανείς κάτι τέτοιο. Γιατί όταν μιλάμε για τόσες χιλιάδες άτομα που είτε κυκλοφορούσαν ανεξέλεγκτα στα ενδότερα, είτε διέσχιζαν το νησί μέσω του μονοπατιού, στη πλειοψηφία τους έμπαιναν στο κεδροδάσος για να τραβήξουν φωτογραφίες για παράδειγμα ή να δουν τους κέδρους, επιβαρύνοντάς το όμως σε σημαντικό βαθμό.

Στη συνέχεια όσον αφορά στον καθαρισμό του νησιού, δήλωσε ότι διαχρονικά, πάνω από είκοσι με τριάντα φορές, έχει πάει ο ίδιος συνοδευόμενος από μαθητές σχολικών μονάδων – η περιβαλλοντική ομάδα που είχαν στο ΕΠΑΛ Ιεράπετρας έκανε μία με δύο φορές εξορμήσεις στο νησί κάθε χρόνο - για να καθαρίσουν τα σκουπίδια του νησιού. Οι κάδοι απορριμμάτων στο νησί ήταν γεμάτοι και έξω από αυτούς έβρισκαν συνήθως άπειρα σκουπίδια όπως χάρτινα σακουλάκια με το σήμα ξενοδοχείων άλλων περιοχών κλπ. Εάν τότε όλοι αυτοί οι τουρίστες ενημερώνονταν από τα ημερόπλοια ή τα караβάκια τι ακριβώς θα έπρεπε να κάνουν με τα ατομικά τους σκουπίδια, φυσικά και θα φέρονταν ανάλογα και δε θα έμεναν μετά τόσα απορρίμματα στο νησί. Υπήρχαν εξορμήσεις με μαθητές που γίνονταν αποκλειστικά για τον καθαρισμό των κέδρων από τα χαρτιά υγείας.... Επί δημαρχίας του κ. Χριστοφακάκη Νικολάου, είχαν οργανωθεί σε δύο καλοκαίρια (2000 και 2001) από το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Ιεράπετρας σε συνεργασία με την οργάνωση ΠΕΕΠ, προγράμματα εθελοντικής εργασίας με ανθρώπους από όλο τον κόσμο. Στα πλαίσια αυτών των προγραμμάτων πραγματοποιήθηκαν γενικοί καθαρισμοί της Χρυσής, τοποθετήθηκαν ενημερωτικές πινακίδες που σχεδίασαν οι εθελοντές, κατασκευάστηκε μικρός φράκτης από κορμούς στα όρια του νότιου τμήματος του δάσους, για την συγκέντρωση άμμου και την προφύλαξη του ριζικού συστήματος των κέδρων, ξύλινο μονοπάτι στην βόρειο ανατολική περιοχή του νησιού εκεί που είναι τα απολιθώματα για την προστασία τους από τους επισκέπτες και μερικά άλλα έργα ακόμη. Δηλαδή υπήρχαν από παλιά δραστηριότητες που γίνονταν για το καθαρισμό της νήσου και την καλύτερη διαχείρισή της. Ωστόσο, οι προσπάθειες αυτές ήταν πολύ λίγες και αποσπασματικές, το παρελθόν της Χρυσής σε γενικές γραμμές είναι «κακό» όπως και να το κάνουμε. Γι' αυτό έχουν δημιουργηθεί όλα αυτά τα προβλήματα τα οποία δε θέλουμε να επανέλθουν. Εξέφρασε λοιπόν την άποψή του ότι i) αν γίνουν φέτος όλα αυτά που προανέφερε στην αρχική του τοποθέτηση, ii) αν από αρχές του νέου έτους έχει στα χέρια της η Επιτροπή τα παραδοτέα της μελέτης Φέρουσας Ικανότητας επισκεπτών που θα καταδείξουν τον αριθμό των επισκεπτών που «αντέχει» το νησί και iii) αν του χρόνου οι συνθήκες φύλαξης είναι καλύτερες, τότε ενδεχομένως η επισκεψιμότητα στο νησί να διευρυνθεί πάλι όμως ελεγχόμενα και με ορισμένες προϋποθέσεις που προβλέπει η ΚΥΑ. Κανένας δεν επιθυμεί να «κλείσει» το νησί. Το νησί δεν είναι επιχείρηση. Δεν πρέπει να έχει σεζόν, ήτοι 1^η Μαΐου μέχρι 31 Οκτωβρίου. Επιθυμούμε όλο το χρόνο να είναι επισκέψιμο το νησί. Αλλά να υπάρχει επιτήρηση και κανόνες.

Γουλιδάκης: Παρενέβη χαρακτηρίζοντας τη τρέχουσα συνεδρίαση αρκετά εποικοδομητική. Και ότι με τη παρουσία αλλά και τις τοποθετήσεις της κας Ρουμелиωτάκη, με χαρά αντιλήφθηκε ότι μπορούν πια να αμβλυνθούν οποιεσδήποτε διαφορές υπήρξαν με το Δήμο Ιεράπετρας. Έχει περάσει το κρίσιμο διάστημα κατά το οποίο, μέσα από τις συνεντεύξεις και τις δηλώσεις και των εκπροσώπων της Επιτροπής και των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, δόθηκε το περιθώριο στον ευρύτερο κόσμο να ενημερωθεί επαρκώς αλλά και να αντιληφθεί ότι, όσον αφορά στο νησί και σε όσα ορίζει η ΚΥΑ ότι πρέπει να γίνουν σε αυτό και γι' αυτό, πραγματικά «κινούνται» τα πράγματα με τη ταχύτητα που επιτρέπουν οι συνθήκες. Στη συνέχεια αναφέρθηκε στο γεγονός ότι μετά από πρόταση του κ. Περιφερειάρχη Κρήτης, δέχτηκε με μεγάλη χαρά να εκπροσωπήσει το φορέα του σε αυτή την Επιτροπή. Όντας στη θέση του Αντιπεριφερειάρχη τότε, επισκέφθηκαν πριν δύο χρόνια με τον τότε Υπουργό, κ. Χατζηδάκη, αλλά και με τη παρουσία και άλλων εκπροσώπων συναρμόδιων φορέων, το νησί. Εκεί φάνηκε πραγματικά η αγωνία του κ. Χατζηδάκη αλλά και η αγανάκτησή του για τη μέχρι τότε κατάσταση της νήσου. Και μάλιστα εκφράστηκε «ανοιχτά» μπροστά σε όλους αλλά και στα ΜΜΕ. Τώρα λοιπόν δεν μπορεί να αμφισβητήσει κανείς ότι, από την έκδοση της ΚΥΑ και έπειτα, έχει παραχθεί ένα πάρα πολύ σημαντικό έργο.

Ακολούθως, πρότεινε στο σώμα να διεξαχθεί μία ημερίδα στην Ιεράπετρα, στην οποία θα επιθυμούσε να προσκληθούν η ηγεσία του ΥΠΕΝ, συγκεκριμένα ο αρμόδιος Υφυπουργός, κ. Αμυράς, ο Περιφερειάρχης Κρήτης αλλά φυσικά και εκπρόσωποι του Δήμου. Έτσι ώστε να παρουσιαστεί όλη η διαδρομή που διένυσε η Επιτροπή μέχρι σήμερα, τα προβλήματα που ανέδειξε, τα τεράστια εμπόδια που καλέστηκε να αντιμετωπίσει αλλά και το έργο που έχει επιτελέσει μέχρι στιγμής. Αλλά και για να αντιληφθεί ο κόσμος ότι η όλη προσπάθεια της Επιτροπής δεν έχει κανένα προσωπικό και ιδιοτελές χαρακτηριστικό, πέρα από το να ασκηθεί πίεση στη Πολιτεία για συνεργασία και για εξεύρεση χρηματοδοτικών πόρων και για να δώσει τους αναγκαίους χρόνους, να επιταχύνει τις διαδικασίες για να υπάρξει ένα γρήγορο αποτέλεσμα. Σε αυτή την ημερίδα να εξεταστεί η συμμετοχή και εκπροσώπων συλλόγων της τοπικής κοινωνίας όπως του κλάδου της αλιείας και άλλων, οι οποίοι έχουν ήδη εκφράσει την επιθυμία τους να καταθέσουν τις απόψεις τους και είναι απόλυτα σεβαστό.

Στη συνέχεια, συμφωνώντας με τον κ. Δασκαλάκη εξέφρασε την επιθυμία του να ξανασταθεί επιστολή στον κ. Μπαριτάκη, Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης προκειμένου να δοθεί η ευκαιρία σε εκπροσώπους της Επιτροπής να παρουσιάσουν στους περιφερειακούς συμβούλους το μέχρι τώρα παραχθέν αποτέλεσμα και δεδομένου ότι η χρηματοδότηση του Σχεδίου Δράσης δεν αφορά μόνο την Αντιπεριφέρεια Λασιθίου αλλά αφορά συνολικά ως φορέα την Περιφέρεια Κρήτης.

Ως προς τη πρόταση του Συντονιστή, περί συνδρομής της κεντρικής υπηρεσίας της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου στην σύνταξη των όρων των προγραμματικών συμβάσεων που αφορούν το νησί, θύμισε στους παρευρισκόμενους το γεγονός ότι η κα Χρύσα Δασκαλάκη, Αναπληρώτρια Διευθύντρια Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Κρήτης, η οποία είχε τιμήσει με τη παρουσία της την Επιτροπή κατά τις δύο πρώτες συνεδριάσεις, είχε εξαρχής επισημάνει στην κα Μαργιούλα, Αναπληρώτρια Δ/ντρια Ανάπτυξης της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου, τη δυσκολία και τον όγκο εργασίας που απαιτεί η υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης εκφράζοντας την επιθυμία της να συνδράμουν από την κεντρική υπηρεσία στο εγχείρημα αυτό, αν και εφόσον χρειαστεί. Πρότεινε στο σώμα ότι, ανεξάρτητα από την ενίσχυση των υπηρεσιών της Αντιπεριφέρειας που όπως ανέφερε ο κ. Ανδρουλάκης προτίθεται άμεσα να υλοποιήσει, να απευθυνθεί η Επιτροπή στον κ. Περιφερειάρχη προκειμένου να διαθέσει ένα τουλάχιστον άτομο, εξειδικευμένο, από την κεντρική υπηρεσία του Ηρακλείου - που διαθέτει επαρκές προσωπικό - και να ενισχύσει τη προσπάθεια υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης για το νησί.

Συντονιστής: Παρενέβη και επεσήμανε σε όλους οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι συγκεκριμένες και απολύτως καθορισμένες τόσο από την ΚΥΑ όσο και από τις αποφάσεις της Επιτροπής κατά την 1^η της συνεδρίαση περί εφαρμογής του τρίπτυχου κατά σειρά: εφαρμογή της νομιμότητας – αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος – διαχείριση. Στο τρίτο σημείο, αυτό της διαχείρισης, εμπλέκονται οι σύλλογοι και οι τοπικοί φορείς. Και τόνισε ότι όσο καθυστερούν τα δύο πρώτα τόσο δυστυχώς θα καθυστερεί και το τρίτο.

Μιχελαράκης (τακτικό μέλος/εκπρόσωπος Σωματείου Καφεστίασης Ιεράπετρας): Αρχικώς εξέφρασε την αγανάκτησή του, ως εκπρόσωπος του ιδιωτικού κλάου του τομέα, ως προς τα θέματα που τέθηκαν σχετικά με την υποστελέχωση των υπηρεσιών και τις καθυστερήσεις που προκαλεί αυτή στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης. «Στον ιδιωτικό τομέα δεν φταίει ποτέ ο πελάτης, φταίει το μαγαζί», ανέφερε χαρακτηριστικά. Στη περίπτωση μας το «μαγαζί» είναι το κράτος. Πρέπει όλοι να αντιληφθούν ότι ο πολίτης για παράδειγμα σε ένα οδικό πρόβλημα (χαλασμένο δρόμο) δεν βλέπει πχ. το Δήμο ή την Περιφέρεια, βλέπει συνολικά το «κράτος», το δημόσιο, σαν μία οντότητα. Το ίδιο και με τη περίπτωση του νησιού. Δεν ενδιαφέρεται ο πολίτης για το ποιες είναι οι διακριτές αρμοδιότητες κάθε υπηρεσίας ή ποιανής υπηρεσίας είναι η αρμοδιότητα πχ. για την αποκομιδή των απορριμμάτων, ή για τη φύλαξη κλπ. Και επομένως του «φταίνει» όλες οι υπηρεσίες, ήτοι το «δημόσιο». Καταρχάς οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν τι υπηρεσία είναι η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης και ποιες είναι οι αρμοδιότητές της. Για τα «κακώς κείμενα» στη πόλη, για όλους «φταίνει» ο Δήμαρχος. Μόνο αυτή την υπηρεσία γνωρίζουν.

Συνέχισε αναφέροντας ότι εδώ και τριάντα χρόνια δεν έγινε εν τέλει τίποτα. Συγκροτήθηκε αυτή η Επιτροπή και επιλέχθηκε το Σωματείο Καφεστίασης Ιεράπετρας με εκπρόσωπο στην Επιτροπή τον ίδιο, ως Πρόεδρο του Σωματείου. Στο σημείο αυτό ζήτησε από τη Γραμματεία της Επιτροπής να καταγραφεί στα πρακτικά το επίσημο αίτημά του για το πώς έγινε ακριβώς η επιλογή του Σωματείου του, αίτημα στο οποίο αναμένει και την επίσημη απάντηση στην επόμενη συνεδρίαση από την εκπρόσωπο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης -καθώς είναι ο φορέας ο αρμόδιος για τη συγκρότηση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 9 της ΚΥΑ - η οποία απάντηση επιθυμεί επίσης να καταγραφεί στα πρακτικά της επόμενης συνεδρίασης. Και αυτό προς απάντηση όλων όσων δια των προσωπικών τους συνεντεύξεων στα ΜΜΕ κατά καιρούς αμφισβητούν και θίγουν προσωπικά τον ίδιο ως προσωπικότητα σχετικά με την επιλογή του προσώπου του να συμμετέχει ως τακτικό μέλος σε αυτή την Επιτροπή. Θέτοντας τον ίδιο διαρκώς σε θέση να απολογείται και να απαντάει στα κακεντρεχή σχόλια που ακούγονται και παραπλανούν τη κοινή γνώμη.

Ακολούθως ανέφερε ότι με το να δηλώνουν οι εκπρόσωποι διάφορων φορέων της πόλης ότι δεν υπάρχει φέτος τουριστική κίνηση στη πόλη και φταίει η τωρινή κατάσταση του νησιού - με τον περιορισμό της επισκεψιμότητας - μόνο «κακό» στη πόλη προκαλούν. Ο ίδιος συνομιλεί συχνά με τους προέδρους αντίστοιχων σωματείων σε άλλες πόλεις της Κρήτης και όλοι του μεταφέρουν ότι αντιμετωπίζουν το ίδιο ακριβώς πρόβλημα. Γιατί ειδικά λοιπόν στη περίπτωση του νησιού, να φταίει η εφαρμογή της απόφασης της Συντονίστριας της ΑΔΚ για τη μείωση της τουριστικής κίνησης μέσα στη πόλη; Δηλαδή φταίει το νησί για το γεγονός ότι είναι κλειστό το Μουσείο, ή το κάστρο; Πρέπει όλοι να δουν τα βαθύτερα προβλήματα και να παραδεχτούν τις πραγματικές αιτίες που είναι άλλες. Είναι το κόστος, η ακρίβεια κλπ. Οι τουρίστες που μέχρι φέτος επισκέπτονταν το νησί που έβρισκαν σκιά; Κάτω από το κέδρο. Που ασκούσαν τις προσωπικές τους ανάγκες υγιεινής (ούρηση κλπ.); Κάτω από το κέδρο ή στη θάλασσα μέσα. Επίσης υπάρχουν αναρτήσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης από απλούς πολίτες με φωτογραφίες που απεικονίζουν τα απορρίμματα των τουριστών με τις χρησιμοποιημένες συσκευασίες φαγητού που τους μοίραζαν στα караβάκια. Που σημαίνει ότι έτρωγαν έξω στην παραλία και εναπόθεταν στο νησί τα απορρίμματά τους. Και γέμιζαν οι κάδοι και τα υπόλοιπα τα άφηναν έξω από αυτούς. Γιατί δεν δινόταν η οδηγία να μην αφήνουν τα σκουπίδια τους στο νησί αλλά να τα μεταφέρουν πίσω στα караβάκια; Οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται με τα караβάκια φέτος «φωνάζουν» ότι ανέκαθεν τηρούσαν τη νομιμότητα. Πώς αποδεικνύεται αυτό; Όταν γνώριζαν περί του καθορισμένου ημερήσιου ορίου επισκεπτών στο νησί και κανένας πλοιοκτήτης (είτε μεγάλου είτε μικρού σκάφους) αποδεδειγμένα δεν το τηρούσε; Όταν επτά υποψήφιοι δήμαρχοι κάποτε (υπάρχει και το σχετικό βίντεο του Kriti tv αναρτημένο στο youtube με προεκλογική τοποθέτηση ενός εκ των υποψηφίων-ιδιοκτήτη ημερόπλοιων που δραστηριοποιούνταν στο νησί) ισχυρίζονταν ότι έλυσαν το θέμα με την επισκεψιμότητα στην Ιεράπετρα με το να μένουν στη πόλη μισή ώρα το πρωί οι τουρίστες. Θα πρέπει επιτέλους να σταματήσει το φαινόμενο να κατηγορούνται οι φορείς όπως το Υπουργείο, η Αποκεντρωμένη, τα μέλη της Επιτροπής που κατάγονται από την Ιεράπετρα (ο Μιχελαράκης, ο Γουλιδάκης, ο Δασκαλάκης) και κανείς από τους πολίτες της τοπικής κοινωνίας να μην αναλαμβάνει την ατομική του ευθύνη αναλογιζόμενος πόσες φορές κατασκήνωσε στο νησί, πόσες φορές ρύπανε το νησί

συντελώντας στην περιβαλλοντική του υποβάθμιση. Ανέφερε ότι όλοι όσοι κατηγορούν τον ίδιο για τις θέσεις του στην Επιτροπή ή ότι δεν έχει πάει ποτέ στο νησί δεν το κάνουν μπροστά του όταν τους δίνεται η ευκαιρία. Όλες αυτές οι φωνές ακούγονται πίσω από την πλάτη του.

Ακολουθως αναφερόμενος στις δράσεις του Σχεδίου Δράσης και συμφωνώντας με τον κ. Γουλιδάκη εξέφρασε την άποψή του ότι όταν υποβάλλεις στο χρηματοδότη ώριμες μελέτες-έτοιμες προτάσεις είθισται αυτές να μην απορρίπτονται αλλά κατά κόρον να εγκρίνονται. Οπότε θεωρεί δεδομένο και είναι αισιόδοξος ότι ο κ. Περιφερειάρχης θα είναι θετικός σε οποιαδήποτε τροποποίηση του προγράμματος της Περιφέρειας και πρόσθετης χρηματοδότησης του αιτηθεί η Επιτροπή ή οι φορείς υλοποίησης αρκεί να του υποβληθούν έτοιμες και ώριμες προτάσεις (*από άποψη περιγραφής των δράσεων, εκτιμώμενου προϋπολογισμού, ενδεικτικών χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης*).

Ρουμελιωτάκη: Ζήτησε το λόγο και απευθυνόμενη στον Συντονιστή ανέφερε ότι ο Δήμος Ιεράπετρας στις 14-2-2022 υπέβαλε έγγραφο στη Δ/ση Δασών Λασιθίου με συγκεκριμένα ερωτήματα που αφορούν στη δράση 6.3 (*κατάργηση αυτοσχέδιων δρόμων...*), το οποίο ακόμα δεν έχει απαντηθεί. Είναι υψηλής προτεραιότητας δράση.

Συντονιστής: Απάντησε ότι αυτό το θέμα έχει συζητηθεί σε προηγούμενη συνεδρίαση καθώς το είχε αναφέρει ο κ. Ασπραδάκης. Τότε λοιπόν είχε αποφασιστεί ότι παρά το γεγονός ότι αποτελεί υψηλής προτεραιότητας δράση, θα υλοποιηθεί σε μεταγενέστερο χρόνο καθώς η δράση επηρεάζεται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Ρουμελιωτάκη: Συμφώνησε με τον Συντονιστή και επεσήμανε για άλλη μία φορά ότι επιβάλλεται να λυθεί άμεσα το ιδιοκτησιακό γιατί διαφορετικά πώς θα μπορέσει να γίνει άνοιγμα δρόμων και σήμανση στο νησί.

Συντονιστής: Το μόνο που μπορεί να γίνει σε αυτή τη φάση είναι η αποκατάσταση του τοπίου και της βλάστησης σε ήδη υπάρχοντες δρόμους. Η έκταση της αποκατάστασης και η διατήρηση θα καθοριστούν από τις μελέτες για το φυσικό περιβάλλον, την εποπτεία-φύλαξη και την φέρουσα ικανότητα.

Ρουμελιωτάκη: Παρενέβη και εξέφρασε την αναγκαιότητα άμεσης απομάκρυνσης όλων των μηχανοκίνητων οχημάτων (συγκεκριμένα τριών γουρούνων και κάποιων δικύκλων) από το νησί. Επανέλαβε το ζήτημα της απομάκρυνσης των ανεπιτήρητων ζώων. Ανέφερε ότι όσο καιρό η Επιτροπή είχε τη γνώμη ότι ήταν αρμοδιότητα του Δήμου η απομάκρυνσή τους υπήρχε εκτεταμένη αναφορά και στις συνεδριάσεις και στα ΜΜΕ και έντονος προβληματισμός σχετικά με το γιατί ο Δήμος δεν ασχολείται με τα ανεπιτήρητα. Μετά από την 5^η συνεδρίαση της Επιτροπής, όπου και ξεκαθάρισε η ίδια τι προβλέπει ο νόμος και ότι δεν αποτελεί αρμοδιότητα του Δήμου, ξαφνικά σταμάτησαν και οι σχετικές αναφορές σε παραλείψεις του Δήμου.

Συντονιστής: Στο σημείο αυτό εξέφρασε ένα ερώτημα για το πώς νομικά επιτρέπεται και ποια διαδικασία προβλέπεται για την απομάκρυνση των μηχανοκίνητων οχημάτων που εντοπίστηκαν εντός του οικοπέδου όπου βρίσκεται η γνωστή οικία.

Ρουμελιωτάκη: Πληροφόρησε όλους ότι όλα αυτά είναι παράνομα και διευκρίνισε ότι ως προς το θέμα της κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων αρμόδια για την αδειοδότηση ή μη είναι η Δ/ση Δασών Λασιθίου. Επομένως αυτή η υπηρεσία πρέπει να εξετάσει πώς με νόμιμη διαδικασία δύναται να απομακρυνθούν όλα τα προαναφερόμενα που δημιουργούν κάθε χρόνο εκτεταμένες ζημιές στο φυσικό περιβάλλον του νησιού. Για έλεγχο θα μπορούσε η Επιτροπή να απευθύνει έγγραφο στο Αστυνομικό Τμήμα Ιεράπετρας για περαιτέρω δικές τους ενέργειες.

Ακολουθως συνόψισε όλα όσα ειπώθηκαν. Ήτοι ότι σαν Επιτροπή επιθυμούν συγκεκριμένα πράγματα να γίνουν φέτος στο νησί. Κάποια από αυτά έχουν επιτευχθεί. Επομένως προχωράμε. Το επόμενο σοβαρό ζήτημα σαν Δήμος Ιεράπετρας είναι η σύνταξη των όρων της Προγραμματικής Σύμβασης με την Περιφέρεια για την υλοποίηση της υψηλής προτεραιότητας δράσης που αφορά στη μελέτη λιμενικής

εγκατάστασης (προβλήτα) στο νησί. Ήδη ο κ. Δήμαρχος έχει συναντηθεί με τον Αντιπεριφερειάρχη και έχουν μαζί εξετάσει όλα τα θέματα που αφορούν το Δήμο, όχι μόνο για το νησί.

Στη συνέχεια ενημέρωσε το σώμα ότι πρόσφατα διεξήχθη διαγωνιστική διαδικασία από το Δήμο Ιεράπετρας για την καθαριότητα του νησιού, παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχε αντικείμενο, η οποία απέβη άγονη καθώς δεν υπήρξε ενδιαφέρον και δεν κατατέθηκε προσφορά. Γεγονός που το επισημαίνει ως πρόβλημα για τα επόμενα χρόνια, ήτοι ότι έχει την πεποίθηση ότι πάντα θα προκύπτουν προβλήματα όσο αφορά την περισυλλογή και απομάκρυνση των απορριμμάτων από τη Χρυσή. Ειδικότερα ως προς τη δράση που προβλέπει το Σχέδιο Δράσης και αφορά στη μελέτη για τη διαχείριση των απορριμμάτων, ενημέρωσε ότι ήδη η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ασχολείται και μελετά το ζήτημα.

Ολοκληρώνοντας, εξέφρασε τους φόβους της ότι το νησί πιθανόν θα μείνει κλειστό στην επόμενη πενταετία. Δήλωσε ότι ως Δημοτική Αρχή μένουν σταθεροί στις θέσεις τους και από εκεί και πέρα, παρά το γεγονός ότι παραμένει συγκρατημένα αισιόδοξη για τα αποτελέσματα της φετινής χρονιάς από πλευράς έργου της Επιτροπής, ευελπιστεί στην επόμενη χρονιά να φανούν θετικά αποτελέσματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Μετά τη διεξοδική συζήτηση που διημέφθη, ο **Συντονιστής** συνόψισε τα βασικά σημεία ως εξής:

i) Να εγκριθεί από το σώμα το πρακτικό «Αποφάσεις – Συμπεράσματα της 6^{ης} Συνεδρίασης» με τα Παραρτήματά του, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού.

ii) Να ολοκληρωθεί άμεσα, με μέριμνα του Αντιπεριφερειάρχη Λασιθίου, η σύνταξη των όρων της προγραμματικής σύμβασης με φορέα υλοποίησης το ΕΛΚΕΘΕ ώστε στη συνέχεια, και αφού εξεταστεί το υπόλοιπο της διαθέσιμης πίστωσης του κωδικού του Σχεδίου Δράσης στον προϋπολογισμό της Περιφέρειας Κρήτης για το έτος 2022 με πιθανό το ενδεχόμενο τροποποίησής του (*πρόσθετη χρηματοδότηση*), να πάρει σειρά η προγραμματική σύμβαση του Δήμου Ιεράπετρας για τη μελέτη λιμενικής εγκατάστασης (προβλήτα) στο νησί.

iii) Να προσκληθεί εκ νέου στην επόμενη συνεδρίαση ο Πρόεδρος του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Ιεράπετρας ή ο συντάκτης της πρότασης με θέμα: «*Μελέτη εγκατάστασης λιμενικής προβλήτας στην περιοχή Βουγιού Μάτι της νήσου Χρυσή*» για μια σύντομη παρουσίαση της εν θέματι πρότασης καθώς και για να παράσχει απαντήσεις σε απορίες των μελών της επιτροπής.

iv) Να προσκληθούν δύο – τρεις επιστήμονες του πεδίου, οι οποίοι γνωρίζουν τα φυτά (και το *Juniperus phoenicea* και το *Juniperus macrocarpa*) καθώς έχουν δουλέψει με τη φυσιολογία και την οικολογία τους. Παράλληλα να προσκληθούν οι επικεφαλής του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., κ. Τριάντης και κ. Μητσόπουλος. Και όλοι μαζί με την Επιτροπή να κάνουν επίσκεψη στο νησί, ώστε να δουν οι ειδικοί (γιατί αυτοί θα ασχοληθούν μετά ενδεχομένως με το πρόγραμμα) το φυτό (ρίζες, φύλλα κα) και μετά, στην επιστροφή, να γίνει μία συνεδρίαση στην Ιεράπετρα για να συζητηθούν τα ευρήματα της αυτοψίας και οι πιθανοί τρόποι διαχείρισης του ζητήματος της ξήρανσης των κέδρων στο πλαίσιο υλοποίησης του προβλεπόμενου ΕΣΠΑ για τη Χρυσή. Επιπρόσθετα θα πρέπει να εξεταστεί από την Περιφέρειας Κρήτης (*φορέα χρηματοδότησης του Σχεδίου Δράσης*) πώς θα καλυφθούν οι δαπάνες μετακίνησής τους, οι δαπάνες φιλοξενίας τους κλπ.

v) Να σταλεί από την Επιτροπή δεύτερη (2^η) επιστολή προς τον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης (ΠΣ), κ. Μπαριτάκη, προκειμένου να επανεξεταστεί το αίτημα περί συμμετοχής εκπροσώπων της Επιτροπής σε επερχόμενη συνεδρίαση του ΠΣ για να παρουσιάσουν στους Περιφερειακούς Συμβούλους το Σχέδιο Δράσης της ΚΥΑ, τις δράσεις της επιτροπής και το μέχρι τώρα παραχθέν αποτέλεσμα.

vi) Με ενέργειές της η Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε να συντονιστούν πάλι οι συναρμόδιες υπηρεσίες και να πραγματοποιήσουν μία επίσκεψη στο νησί, ήτοι με τη συμμετοχή υπηρεσιακών στελεχών του Δήμου, της Περιφέρειας, της Αστυνομίας και ενδεχομένως και με τη παρουσία δύο μελών της Επιτροπής.

vii) Να προταθούν τα μέλη της Επιτροπής που θα την εκπροσωπούν στην Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης που θα συναφθεί εντός του έτους 2022 μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης/Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου (Φορέας Χρηματοδότησης) και του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. (Φορέας Υλοποίησης μέτρων δράσεων 1.2 & 1.3 του Σχεδίου Δράσης) ως εξής:

- Τακτικό Μέλος: κ. **Προμπονάς Μιχάλης**, Δρ. Φυσικός – Περιβαλλοντολόγος, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Αναπληρωματικό Μέλος: κ. **Λυμπεράκης Πέτρος**, Βιολόγος Ph.D., Έφορος Σπονδυλωτών Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης Πανεπιστημίου Κρήτης.